

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

Тетяна КОСОВА

« _____ » грудня 2023 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)**

**ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ
ОС « МАГІСТР »**

Тема: «Фінансові механізми впровадження інновацій в банківській сфері та шляхи їх удосконалення»

Виконав: Павло КОЗАЧУК

Керівник: к.е.н. Олена РИБАК

Консультанти з окремих розділів пояснювальної записки:

перший розділ - к.е.н. Олена РИБАК

другий розділ - к.е.н. Олена РИБАК

третій розділ - к.е.н. Олена РИБАК

Нормоконтролер: старший викладач Наталія ЗАДЕРАКА

Київ 2023

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітньо-професійна програма «Фінанси і кредит»

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри
Тетяна КОСОВА
«02» жовтня 2023 р.

ЗАВДАННЯ

на виконання кваліфікаційної роботи

здобувача вищої освіти Козачука Павла Володимировича

1. Тема кваліфікаційної роботи «Фінансові механізми впровадження інновацій в банківській сфері та шляхи їх удосконалення» затверджена наказом ректора від 22.08.2023 № 1445/ст.

2. Термін виконання роботи: з 25.09.2023 р. до 31.12.2023 р.

3. Вихідні дані до роботи: нормативно-правова база, дані Державної служби статистики, рейтингових агенцій, фінансова та статистична звітність АТ «ПРАВЕКС БАНК»

4. Зміст пояснювальної записки: РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ. РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АТ «ПРАВЕКС БАНК». РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ АТ «ПРАВЕКС БАНК»

5. Перелік обов'язкового графічного (ілюстративного) матеріалу: ЛИСТ 1. Теоретичні підходи до визначенні поняття «інновація»; ЛИСТ 2. Види банківських інновацій; ЛИСТ 3. Економічне досє АТ «ПРАВЕКС БАНК»; ЛИСТ 4. Скорочення відділень АТ «ПРАВЕКС БАНК» 2008 – 2023 рр.; ЛИСТ 5. Структура активів та зобов'язань АТ «ПРАВЕКС БАНК» 2020 – 2022 рр.; ЛИСТ 6. Узагальнюючі показники результативності роботи АТ «ПРАВЕКС БАНК»; ЛИСТ 7. Динаміка показників прибутковості за 2020 – 2022 рр.; ЛИСТ 8. Аналіз відповідності АТ; ЛИСТ 9. Дослідження інноваційних продуктів лідерів ринку банківських послуг України; ЛИСТ 10. Механізм впровадження інновацій АТ «ПРАВЕКС БАНК»; ЛИСТ 11. Розрахунок чистого приведенного доходу від використання нового додатку АТ «ПРАВЕКС БАНК»; ЛИСТ 12. Публікації здобувача за темою кваліфікаційної роботи.

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	Написання першого розділу кваліфікаційної роботи та надання його керівнику	25.09.2023 – 21.10.2023	
2	Написання та оформлення матеріалів другого розділу кваліфікаційної роботи і надання його керівнику	22.10.2023 – 18.11.2023	
3	Написання та оформлення матеріалів третього розділу кваліфікаційної роботи і надання його керівнику	19.11.2023 – 13.12.2023	
4	1. Узгодження кваліфікаційної роботи з науковим керівником. 2. Проходження нормоконтролю та перевірку на академічну доброчесність. 3. Отримання рецензії та відгуку на кваліфікаційну магістерську роботу. 4. Підготовка виступу.	14.12.2023 – 17.12.2023	
5	1. Переpletення кваліфікаційної роботи. 2. Подання кваліфікаційної роботи та супровідних документів секретарю ДЕК	18.12.2023 – 20.12.2023	

7. Консультанти з окремих розділів

РОЗДІЛ	КОНСУЛЬТАНТ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)	ПІДПИС, ДАТА	
		ЗАВДАННЯ ВИДАВ	ЗАВДАННЯ ПРИЙНЯВ
РОЗДІЛ 1	к.е.н. Олена РИБАК		
РОЗДІЛ 2	к.е.н. Олена РИБАК		
РОЗДІЛ 3	к.е.н. Олена РИБАК		

8. Дата видачі завдання: «22» вересня 2023 р.

Керівник кваліфікаційної роботи _____ Олена РИБАК
(підпис керівника)

Завдання прийняв до виконання _____ Павло КУЗАЧУК
(підпис здобувача)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до кваліфікаційної роботи: «Фінансові механізми впровадження інновацій в банківській сфері та шляхи їх удосконалення»: 85 с., 10 табл., 6 рис. 67 літературних джерел.

Метою роботи є дослідження результатів діяльності банківської установи, що виступає у вигляді послуги на ринку банківських продуктів та забезпечує ефективність роботи депозитної корпорації.

Об'єктом роботи є впровадження нових видів банківських продуктів і послуг в Україні.

Предметом роботи є впровадження нових видів банківських продуктів і послуг на прикладі АТ «ПРАВЕКС БАНК»

Методи дослідження. Теоретична частина враховує загальнонаукові та спеціальні підходи для аналізу економічних явищ. Використання структурного аналізу дозволяє вивчити динаміку та структуру показників роботи банку Групування та класифікація використовуються для систематизації факторів доходів та вдосконалення класифікації банківських продуктів і послуг. Доходний підхід, враховуючи методи дисконтування, використовується для ефективності нових банківських продуктів. В роботі також використано загальнонаукові й спеціальні методи дослідження.

Результати роботи можуть бути використані в процесі впровадження нових видів банківських продуктів та послуг АТ «ПРАВЕКС БАНК» в також у навчальному процесі та подальших дослідженнях.

ІННОВАЦІЇ, ІННОВАЦІЇ В БАНКАХ, ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ, ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

КМУ – Кабінет Міністрів України;

МФУ – Міністерство фінансів України;

НБУ – Національний банк України;

ЦКУ – Цивільний кодекс України;

ШІ - штучний інтелект;

НП(С)БО – Національне положення (стандарт) бухгалтерського облік;

КВЕД - Класифікація видів економічної діяльності;

ЄДР – Єдиний державний реєстр;

ОІВ - об'єкт інтелектуальної власності.

ЗМІСТ

ВСТУП	1
РОЗДІЛ 1	11
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ.....	11
1.1. Економічна сутність інновацій, їх вплив на роботу банків.....	11
1.2. Нормативно – правове забезпечення впровадження банками інноваційних фінансових продуктів.....	17
1.3. Фінансові механізми впровадження інновацій в банківській сфері.....	21
Висновки до розділу 1	32
РОЗДІЛ 2	34
ДІАГНОСТИКА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АТ «ПРАВЕКС БАНК».....	34
2.1. Фінансово-економічний паспорт АТ «ПРАВЕКС БАНК».....	34
2.2. Аналіз фінансового стану АТ «ПРАВЕКС БАНК».....	38
2.3. Дослідження інноваційної діяльності АТ «ПРАВЕКС БАНК».....	45
Висновки до розділу 2	48
РОЗДІЛ 3	50
ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ АТ «ПРАВЕКС БАНК»	50
3.1. Оцінка досвіду впровадження інновацій в банківській сфері.....	50
3.2. Шляхи удосконалення фінансових механізмів впровадження інновацій АТ «ПРАВЕКС БАНК».	54
3.3. Оцінка ефективності впровадження інновацій АТ «ПРАВЕКС БАНК» за рахунок удосконалених механізмів	57
Висновки до розділу 3	64
ВИСНОВКИ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	69
ДОДАТКИ	Ошибка! Закладка не определена.

ВСТУП

Актуальність проблеми. Сучасна когнітивна економіка постіндустріального суспільства, що по суті своїй заснована на інноваціях, потребує забезпечення неперервного процесу їх розробки та впровадження. Наукові досягнення класичної теорії інновацій стали фундаментом для розвитку сучасних концепцій та практичних змін. Постійна зміна умов реалізації фінансово – економічної діяльності зумовлює необхідність адаптації фінансових механізмів впровадження інновацій, що стає особливо характерним для сфери банківських послуг.

Класичні дослідження інноваційних змін, проведені А. Смітом, М. І. Туган-Барановським, А. Шпітгофом та Й. Шумпетером, визначили взаємозв'язок між інноваційними змінами та циклічністю розвитку економіки. Сучасні дослідники, які досліджують аспекти розвитку та впровадження інноваційних технологій у банківській сфері, акцентують увагу на глобалізації цього процесу в контексті інформатизації економіки. Зокрема, Макаренко І. П., Рогожин О. Г., Рибак О. М., Косова Т.Д., Іршак О.С., Павлик Я.О. та інші науковці розглядають цю тему з точки зору сучасних викликів та можливостей. Конкретизують питання банківських інновацій О. Дзюблюк, Я Кривич. Формуванню та впровадженню фінансових механізмів, в тому числі і в банківській сфері, присвячені роботи Т. Косової. Однак, питання застосування фінансових механізмів впровадження інновацій в банківській сфері в сучасних умовах негативних геополітичних змін потребує доопрацювання.

Метою роботи є дослідження результатів діяльності банківської установи, що виступає у вигляді послуги на ринку банківських продуктів та забезпечує ефективність роботи депозитної корпорації.

Поставлена мета зумовлює необхідність вирішення наступних **завдань**:

- охарактеризувати АТ «ПРАВЕКС БАНК»;
- навести загальну характеристика умов та напрямків роботи АТ «ПРАВЕКС БАНК»;
- дослідити основні фінансові показників АТ «ПРАВЕКС БАНК»;
- охарактеризувати особливості впровадження інноваційних продуктів та послуг та їх вплив на формування доходу банку;
- навести механізм розробки та введення нових банківських продуктів;
- оцінити ефективності запровадження інноваційних продуктів АТ «ПРАВЕКС БАНК»;
- розкрити вплив впровадження нових банківських продуктів на доходи АТ «ПРАВЕКС БАНК».

Об'єктом роботи є фінансові механізми впровадження інновацій в банківській сфері та шляхи їх удосконалення.

Предметом роботи є фінансові механізми впровадження інновацій в банківській сфері та шляхи їх удосконалення на прикладі АТ «ПРАВЕКС БАНК»

Методи дослідження. Оцінка результатів економічної діяльності АТ «ПРАВЕКС БАНК» базується на використанні різноманітних методів дослідження. Теоретична частина враховує загальнонаукові та спеціальні підходи для аналізу економічних явищ (п. 1.1, п.1.2, п. 2.1). Використання структурного аналізу дозволяє вивчити динаміку та структуру показників роботи банку (п. 2.2, п. 2.3). Групування та класифікація використовуються для систематизації факторів доходів та вдосконалення класифікації банківських продуктів і послуг (п. 3.1, п3.2). Доходний підхід, враховуючи методи дисконтування, використовується для ефективності нових банківських продуктів (п. 3.3).

В роботі використано загальнонаукові й спеціальні методи дослідження економічних явищ, структурний аналіз – для дослідження динаміки та структури показників АТ «ПРАВЕКС БАНК», групування й класифікації – при актуалізації

класифікації сучасних банківських продуктів і послуг та для систематизації факторів формування доходу банку.

Інформаційною базою дослідження виступили законодавчі та нормативні акти, постанови правління національного банку України, періодична література, монографії, статистичні збірники, фінансова та статистична звітність АТ «ПРАВЕКС БАНК», дослідження рейтингових агенцій та міжнародних організацій, ресурси мережі Інтернет.

Практичне значення одержаних результатів полягає у зборі інформації для написання кваліфікаційної роботи. Результати роботи можуть бути використані в процесі впровадження нових видів банківських продуктів та послуг АТ «ПРАВЕКС БАНК» в також у навчальному процесі та подальших дослідженнях.

Апробація результатів випускної роботи. Результати, роботи пройшли апробацію та були представлені та обговорені на XIV Міжнародній науково-практичній конференції «Фінанси, облік та оподаткування: теорія і практика» (м. Київ, НАУ, 2023).

Структура, зміст та обсяг випускної роботи. робота складається з таких основних частин як вступ, три розділи з підрозділами (в кожному по три), висновки (загальні та до кожного розділу), список використаних джерел, а також додатки. Основний текст роботи викладений на 85 сторінках друкованого тексту, містить 10 таблиць, 6 рисунків та 5 додатки на 9 сторінках. Крім того, список використаних у роботі джерел складається із 67 найменувань, що розміщуються на 8 сторінках.

Публікації здобувача за темою кваліфікаційної роботи:

1 Zwetelina Gankova-Ivanova, Olena Rybak, Pavlo Kozachuk. Financial mechanisms of implementation of innovations in banks. «Фінанси, облік та оподаткування: теорія і практика»: тези доп. XIV Міжн. наук.-практ. інтернет-конф. (23 листопада 2023 року, м. Київ). К., НАУ, 2023. С. 96-97.

2. Рибак О.М., Гречко Р.В., Козачук П.В., Міненко І.Д. Фінансові механізми впровадження інновацій в людський капітал з метою забезпечення сталого розвитку. Економіка. Фінанси. Право. Щомісячний інформаційно – аналітичний журнал. Київ. 2023. С.17-27.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ

1.1. Економічна сутність інновацій, їх вплив на роботу банків

Інновації представляють собою новостворені або вдосконалені конкурентоздатні технології, продукцію або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що суттєво поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери. Інноваційна діяльність охоплює використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень і розробок, що призводить до випуску на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг [1].

Інновації є ключовим чинником у підвищенні ефективності продажів компанії в умовах гостро конкурентного ринку. Оскільки, сучасний технологічний уклад базується на інформаційних технологіях, які охоплюють всі сфери діяльності людей. Процес інформатизації суспільства, що виявляється як на глобальному рівні, так і на рівні окремих національних економік, поступово призводить до якісної зміни опосередкованих економічних зв'язків. Ці зміни, спрямовані на максимальне задоволення суспільних потреб через генерацію і використання інформаційних ресурсів та наукових знань, можна охарактеризувати як економічний розвиток, який, за Й. Шумпетером, визначається як поява чогось нового, невідомого раніше, або, іншими словами, інновація [3]. Інноваційна спрямованість розвитку стає необхідною умовою інтеграції господарських суб'єктів в інформаційну економіку, охоплюючи як матеріальне виробництво, так і інновації в сфері управління, стратегічного розвитку, маркетингу і т. д. Дані тенденції проявляються і в фінансовій сфері.

Сучасні фінансово-кредитні інститути активно впроваджують інновації, що істотно змінює характер їх діяльності, особливості взаємодії з клієнтами, розширює спектр послуг, що надаються і пропонованих фінансових продуктів.

Нове століття збігається з позиціонуванням нових інноваційних інтернет-компаній. Пошукові системи та створення соціальних мереж сформували сприятливе середовище для інновацій у традиційному бізнесі. Amazon у торгівлі, Airbnb у подорожах, Netflix у розвагах та Uber у транспорті є прикладами змін у бізнес-моделях, спричинених Інтернетом [6].

Фінансовий сектор не є винятком. Враховуючи можливості, які надає нове цифрове середовище, платформи та програми розробляються для полегшення платіжних систем і доступу до фінансових продуктів і послуг. Банки не перші інновації; першими генеруючими агентами цієї трансформації були фінансові технології. Серед основних переваг фінтехів, які дозволяють їм впроваджувати інновації перед великими кредитними установами, є їх орієнтація на вирішення конкретної проблеми та більша гнучкість, функціональність і людський капітал, узгоджений з технологією.

В сучасній літературі підкреслюється, що серед численних та руйнівних інновацій, які відбулися Fintech, є інтернет-банкінг, мобільні платежі, колективні фінансові позики між окремими особами (кредитування), онлайн-ідентифікація тощо. З огляду на цей сценарій, протягом першого десятиліття нового століття банки бачать потребу у вдосконаленні своїх каналів розподілу відповідно до зростаючої еволюції інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

В основі ефективної діяльності банківського сектору та постійного розвитку, в сучасних умовах, лежить не лише вміння банків адаптуватися до змін у навколишньому оточенні, але й завзятість банків у створенні та запровадженні інноваційних технологій в свою діяльність. Інновації враховують такі умови, як свобода і вибір, які спочатку не були доступні споживачам банку: зручність (в будь-який час і в будь-якому місці), швидкість, контроль та самостійність. Отже,

утворюється попит споживачів на нові банківські технології, які сприяють спрощенню діяльності споживачів, та знижують витрати часу на проведення звичайних операцій. Внаслідок чого, банкам потрібно постійно поновлювати свої технології, послуги, продукти, систему управління, підвищувати кваліфікацію співробітників та переосмислювати підходи до мотивації праці [4].

Інновація — це багатоетапний процес, за допомогою якого організації перетворюють ідеї на нові/покращені продукти, послуги чи процеси, щоб просуватися вперед, конкурувати та успішно диференціювати себе на своєму ринку [5]. Спираючись на це загальне та інтегративне визначення інновації, щоб теоретизувати її взаємозв'язок із корпоративною стійкістю в секторі послуг, зокрема в банківському секторі. Це дозволяє охопити різні перспективи інновацій, такі як технологічні, організаційні та бізнес-моделі.

Дане визначення інновації як багатоетапного процесу, що перетворює ідеї на нові та покращені продукти, послуги чи процеси, відображає комплексний характер інноваційного процесу. Дозволяючи організаціям просуватися вперед, конкурувати та диференціюватися на ринку, інновації стають ключовим фактором для досягнення конкурентних переваг.

Зазначене визначення також враховує різні аспекти інновацій, такі як технологічні, організаційні та бізнес-модель. Розглядаючи інновації з цих різних перспектив, дослідження може охоплювати широкий спектр аспектів, пов'язаних із впровадженням новаторських змін у фінансовий сектор.

Далі, можна подивитися на взаємозв'язок між інноваціями та корпоративною стійкістю в секторі послуг, зокрема в банківському секторі. Інновації можуть впливати на конкурентоспроможність банків, їх здатність адаптуватися до змін у галузі та забезпечити стійкість в довгостроковій перспективі.

Основні підходи щодо розуміння поняття інновації [3]:

1. Інновації розглядаються як фінансування в нову технологію, нові методи управління та організації праці, що охоплюють конкретну фірму і всю галузь.

2. Інновація – інтегрований процес створення, поширення і використання нововведення та нових виробів і технологій для задоволення потреб споживачів.

3. Інновації розглядаються як новаторські дослідження та розробки нових товарів або послуг та зміна в стилі управління та роботи підприємства (фірми, компанії) з метою створення більш вигідних умов для своїх клієнтів.

Банківські інновації – це результат діяльності банку, спрямованої на створення нових продуктів та технологій, а також інноваційних методів управління банківською установою для отримання додаткових доходів та конкурентних переваг. Поняття «інновації» може бути застосовано до всіх нововведень у всіх сферах функціонування банку, що дозволяє досягти позитивного економічного або стратегічного ефекту, такого як приріст клієнтської бази, збільшення частки ринку чи скорочення витрат на проведення певних операцій.

Таким чином, інновації у банківському секторі – це нові технології, продукти та послуги, які втілюються на фінансовому ринку. Але перш ніж оцінювати реальні інноваційні процеси, необхідно розкрити фундаментальні теоретичні визначення поняття «інновація».

Інновації банківської діяльності розглядаються як кінцевий результат процесу поліпшення життєдіяльності банку, в основі якого лежить модернізація банківських продуктів і послуг, процес управління, та процес реалізації, метою якого є підтримка конкурентних позицій на фінансовому ринку.

Дані тенденції проявляються і в фінансовій сфері. Сучасні фінансово-кредитні інститути активно впроваджують інновації, що істотно змінює характер

їх діяльності, особливості взаємодії з клієнтами, розширює спектр послуг, що надаються, продуктів що пропонуються:

Інтернет-банкінг — це пропозиція великих банків, яка дозволяє своїм користувачам здійснювати свої операції в будь-який час зі свого мобільного телефону чи комп'ютера з доступом до Інтернету, покращуючи їхній досвід. Буено та ін. (2017) зазначають, що зростання впровадження цих інновацій можна пояснити взаємодією двох факторів [5]. Прискорені зміни в операційних процесах і маркетингових каналах, а також соціокультурні зміни, що виникають у зв'язку з новим цифровим суспільством, здійснюються двома поколіннями, міленіалами та покоління зет.

Багато емпіричних досліджень аналізують впровадження Інтернет-банкінгу. Серед найбільш цитованих – Тан і Томпсон (2000). Вони дійшли висновку, що серед основних факторів, які пояснюють впровадження Інтернет-банкінгу в Інтернеті, є соціальний вплив, сприйняття відносної переваги, сумісність, можливість спробувати та додаткова підтримка уряду Сінгапуру для просування електронної комерції .

Крім того, Chan & Lu (2011) проаналізували впровадження послуг інтернет-банкінгу в Гонконгу. У цьому дослідженні автори оцінюють намір використовувати інтернет-банкінг через його передбачувану корисність або простоту. Результати показують, що найважливішими факторами є: 1) самодостатність комп'ютера, тобто якщо користувач вірить, що він може користуватися пристроєм, і 2) суб'єктивна норма, яка стосується того, чи розглядає відомий персонаж використання інтернет-банкінгу.

Зазначене загострення конкуренції та консолідація в галузі інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) є суттєвим фактором в еволюції фінансового сектору. Далі варто розглянути ключові аспекти цього контексту:

1. Загострення конкуренції:

- Збільшення числа фінтех-компаній і стартапів у фінансовому секторі призводить до інтенсивної конкуренції.

- Фінтех-підприємства пропонують інноваційні рішення та конкурують із традиційними банками за клієнтів і ринкові частки.

2. Консолідація ІКТ та більше регулювання:

- Об'єднання зусиль між фінтех-компаніями і комерційними банками стає реакцією на виклики, що створюються консолідацією в ІКТ.

- Збільшення регулювання може бути спрямоване на забезпечення стабільності фінансового сектору та захист прав споживачів.

3. Альтернативні пропозиції та трансформація банківського бізнесу:

- Фінтех-компанії пропонують альтернативні фінансові послуги та продукти, які викликають трансформацію традиційних банківських моделей.

- Банки взаємодіють з фінтехами для підтримки цієї трансформації та впровадження нових інновацій.

4. Фінансування спільних проектів:

- Банки виступають в ролі фінансових партнерів для фінтех-проектів, які можуть потребувати значних інвестицій для реалізації.

- Співпраця дозволяє об'єднувати фінансові ресурси банків та інноваційний потенціал фінтех-компаній.

5. Реакція на іпотечну кризу 2008 року:

- Наслідок кризи призвів до пошуку нових стратегій та партнерств для зміцнення фінансової стійкості та впровадження реформ.

Ці тенденції підкреслюють важливість співпраці та адаптації для забезпечення стійкості та конкурентоспроможності в сучасному фінансовому середовищі та провадження більш сміливих інноваційних рішень.

1.2. Нормативно – правове забезпечення впровадження банками інноваційних фінансових продуктів

Нормативно-правове забезпечення впровадження банками інноваційних фінансових продуктів визначається рядом законодавчих та регуляторних актів, що визначають правила роботи фінансового сектору. Процес впровадження інноваційних фінансових продуктів зазвичай включає наступні етапи та аспекти:

1. Нормативна база:

- Законодавчі норми: Банки повинні дотримуватися загальних законодавчих положень, які регулюють фінансовий сектор, таких як закони про банки та фінансову діяльність.

- Нормативні акти: Регулятори, такі як національні банки чи фінансові наглядові органи, можуть видавати нормативні акти, що конкретизують правила використання інновацій у фінансовому секторі.

2. Ліцензування та дозволи:

- Банки повинні отримувати відповідні ліцензії для здійснення конкретних фінансових операцій.

- Деякі інноваційні продукти можуть вимагати спеціальних дозволів чи затверджень з боку регуляторів.

3. Регулювання ризиків:

- Банки повинні ретельно оцінювати ризики, пов'язані з впровадженням нових фінансових продуктів, і розробляти відповідні стратегії зменшення цих ризиків.

4. Клієнтська безпека та конфіденційність:

- Впровадження нових фінансових продуктів повинно враховувати вимоги до захисту конфіденційності та безпеки клієнтів.

5. Інноваційний моніторинг:

- Банки повинні вести моніторинг інновацій в галузі фінансів та активно слідкувати за змінами в законодавстві, щоб швидко реагувати на нові вимоги та можливості.

6. Співпраця із регуляторами:

- Здійснення взаємодії із фінансовими регуляторами дозволяє банкам отримувати відповіді на питання щодо впровадження інновацій та забезпечувати дотримання стандартів.

7. Освіта та тренінг:

- Персонал банку повинен мати високий рівень компетентності в нових технологіях та фінансових інструментах. Тренінг та освіта є ключовим елементом.

8. Взаємодія з IT-індустрією:

- Співпраця з інформаційними технологіями допомагає банкам впроваджувати інновації, такі як цифрові рішення, блокчейн та інші технології.

9. Відповідальність та етика:

- Банки повинні дотримуватися етичних норм та визначати механізми відповідального використання інновацій.

Сучасний етап економічного розвитку України визначається переглядом пріоритетів національного прогресу в умовах глобалізації соціально-економічних процесів. Основним керівним фактором суспільного просування визнається розвиток людського потенціалу та внесок у якість життя. На сучасному етапі досягнення економічного зростання визнаються залежними від широкомасштабного впровадження в господарську діяльність інтелектуальної праці, таких як знання, технології, та науково-технічні розробки. Це визнається моделлю інноваційного розвитку, що здобула популярність у Євросоюзі.

Вибір інтеграції до Євросоюзу зобов'язує Україну до зближення інноваційних підходів до розвитку з високими стандартами ЄС. Ця стратегія висуває перед Україною завдання впровадження моделі розвитку, яка визнана

Європейським Союзом як базова. Це включає в себе завдання забезпечення відтворювального інноваційного циклу на новій технологічній основі в умовах ринкової економіки, а також забезпечення соціальної спрямованості цього циклу з максимально ефективним використанням інноваційного потенціалу країни. Метою є досягнення високих темпів розвитку, що випереджають провідні країни світу відповідно до напрямку світового економічного прогресу.

Встановлення ефективного правового регулювання у сфері інновацій є необхідною складовою переходу до інноваційної моделі розвитку. Сучасна нормативно-правова база, яка налічує близько 200 документів, включає в себе важливі закони, укази Президента, підзаконні акти у формі постанов Уряду, накази центральних органів виконавчої влади та інші нормативно-правові акти. Вони визначають правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні, а також встановлюють форми підтримки інноваційних процесів для підтримки розвитку економіки України інноваційним шляхом.

Основні правові засади державної інноваційної політики в Україні закладено в Конституції. Згідно зі статтею 54 цього документа, громадяни мають гарантії свободи наукової і технічної творчості, а також інших форм творчості, а їхні інтелектуальні власності та авторські права підлягають захисту. Важливою складовою цієї статті є підтримка держави для розвитку науки та наукових зв'язків України зі світовим співтовариством.

Окрім цього, важливий законодавчий акт – Концепція науково-технічного та інноваційного розвитку України, прийнята 13 липня 1999 року Верховною Радою. [10] Цей документ визначає основні цілі, пріоритети та принципи державної науково-технічної політики, а також механізми прискореного інноваційного розвитку. Концепція встановлює принципи взаємодії держави та суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності, покладаючи наголос на

пріоритетну підтримку науки, технологій та інновацій як джерела економічного зростання та культурного розвитку.

Згідно із чинним законодавством, суб'єкти господарювання всіх форм власності, які реалізують інноваційні проекти в Україні, отримують державну підтримку. Це стосується підприємств різних форм власності, що мають статус інноваційних.

У зв'язку з вищезазначеним, стає актуальною необхідність повного розуміння терміну "інновації" як наукового, так і правового поняття.

Вихідні правові передумови державної інноваційної політики закладено в Конституції України, зокрема у Статті 54, яка гарантує громадянам свободу наукової і технічної, а також інших видів творчості, захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав. У цій самій статті визначено, що держава сприяє розвитку науки, встановленню наукових зв'язків України зі світовим співтовариством.

Визначення інновації в контексті сучасного міжнародного стандарту вказано у Законі України "Про інноваційну діяльність", а саме в статті 1. [10] Це законодавче визначення узгоджується з концепцією, визначеною у статті 54 Конституції.

Також, законодавство визначає інноваційну діяльність в Законі України "Про інвестиційну діяльність", де йдеться про її роль у впровадженні досягнень науково-технічного прогресу у виробництво та соціальну сферу [9].

Об'єктами дослідження також є нормативно-правові акти щодо інноваційної діяльності, зокрема Закон України "Про наукову і науково-технічну діяльність", Закон України "Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків" [11], Господарський кодекс України та інші.

Загалом, ефективне нормативно-правове забезпечення впровадження інноваційних фінансових продуктів передбачає баланс між стимулюванням інновацій та забезпеченням стабільності та безпеки фінансової системи.

1.3. Фінансові механізми впровадження інновацій в банківській сфері

Банківський менеджмент повинен мати основним спрямуванням ефективно управління банківськими інноваціями відповідно до стратегічних цілей банку. Механізм управління інноваціями передбачає комплексне поєднання двох складових елементів – оперативного і стратегічного управління. Оперативне управління включає прогнозування, планування, аналіз ринку, аналіз факторів впливу, вибір управлінських рішень, мотивацію і контроль.

Стратегічне управління орієнтоване на визначення довгострокових цілей, вибір стратегій розвитку та визначення напрямків інновацій. Ці дві складові доповнюють одна одну, забезпечуючи цілісний підхід до управління інноваціями в банку.

Інноваційна політика банку повинна максимально задовольняти вимоги клієнтів за мінімальних витрат на розроблення та впровадження продуктів, щоб забезпечити прибуток. Ця політика включає в себе визначення умов і мети здійснення інноваційної діяльності, спрямованої на збільшення конкурентоспроможності та ефективного використання ресурсів банку.

Інноваційна політика також охоплює всі стадії і етапи інноваційного процесу, маркетингову діяльність, організаційну структуру і культуру банку, створюючи цілісний підхід до впровадження інновацій.

Важливо відзначити, що розвиток банківського бізнесу в сучасних умовах тісно пов'язаний з автоматизацією, впровадженням передових технічних засобів і банківських технологій. Це охоплює не лише технічний аспект, але й пошук інструментів, що підвищують привабливість банківських послуг, сприяючи їхній конкурентоспроможності та забезпечуючи зниження операційних витрат.

Управління інноваціями у банківському секторі передбачає не лише отримання прибутку, але й адаптацію до змін ринкової кон'юнктури, забезпечення конкурентоспроможності, скорочення операційних витрат і збереження високих показників надійності та платоспроможності.

Одним із нових трендів у банківських інноваціях є зближення банків із соціальними мережами. Наприклад, проекти ідентифікації клієнтів за світлинами у соціальних мережах, які використовують біометричні параметри, стають передовими напрямками у розвитку банківських інновацій. Наприклад, компанія Socure розробила програму Perceive, що використовує зображення клієнта для авторизації в мобільному банкінгу, порівнюючи його з фотографіями у соціальних мережах. Це дозволяє підвищити рівень безпеки та ефективності банківських операцій. Наразі такі системи перебувають у тестовому режимі і використовуються декількома лондонськими банками.

У світовій банківській практиці спостерігаються інноваційні зміни, що включають:

1. Багатоканальна діяльність:
  - Самообслуговування: Клієнти мають можливість використовувати різні канали для здійснення операцій безпосередньо, без участі банківського персоналу.
  - Дистанційне обслуговування: Використання технологій для надання послуг клієнтам на відстані, включаючи Інтернет та мобільні додатки.
  - Індивідуальні консультації: Комунікація з клієнтами через персональні консультації, що можуть бути здійснені як віртуально, так і оффлайн.
  - Телефонні центри: Забезпечення доступу до банківських послуг через телефонні дзвінки.
2. Віртуальні банківські і фінансові технології:
  - Управління банківським рахунком: Використання технологій для ефективного керування банківськими рахунками клієнтів.

- Готівкові розрахунки: Впровадження електронних засобів для проведення готівкових розрахунків.
- Електронний підпис: Використання цифрових підписів для забезпечення безпеки електронних документів.
- Укладення договорів: Здійснення операцій з укладання договорів через електронні платформи.
- Фінансові організації: Залучення банків до використання фінансових технологій для оптимізації своєї діяльності.

3. Розосередження і організаційне розділення банку:

- Поширення послуг: Ділінг банку на окремі елементи, такі як розповсюдження послуг, виробнича частина та портфельний банк.
- Оптимізація банківської мережі: Зміни в структурі та функціональності банківської мережі, включаючи сегментацію та зміни у філіях.

4. Комплексне використання нових інформаційних і комунікаційних технологій для маркетингу:

- Електронний та змішаний маркетинг: Застосування новітніх технологій для проведення маркетингових кампаній, де клієнт може вибирати форму обслуговування.

Нові банківські продукти та послуги на базі нових технологій:

- Інноваційні фінансові продукти: Розробка нових фінансових продуктів, які відповідають потребам сучасних клієнтів. Це може включати нові види кредитів, страхування, інвестиційні можливості тощо.
- Електронні гаманці та безготівкові рішення: Впровадження електронних гаманців та зручних систем безготівкових розрахунків для спрощення фінансових транзакцій.
- Інноваційні кредитні картки: Розробка нових типів кредитних карток з розширеними функціями та можливостями.

- Банкінг для підприємців: Спеціалізовані банківські продукти та послуги для підтримки підприємців та малих підприємств.

- Інтернет-банкінг та мобільні додатки: Розробка зручних та функціональних інтернет-банкінгових платформ і мобільних додатків для забезпечення легкості доступу клієнтів до банківських послуг.

Нові автомати самообслуговування:

- Монофункціональні автомати: Самостійні пристрої для конкретного типу операцій, таких як видача грошей, оплата рахунків або перевірка залишку на рахунку.

- Багатофункціональні автомати: Універсальні пристрої, які надають доступ до різних банківських послуг, включаючи внесення та виведення коштів, оплату послуг, покупку товарів тощо.

- Інформаційні автомати: Приміщення для отримання інформації про банківські продукти, курси валют, акції та інші корисні дані.

Ці інноваційні зміни в банківській сфері спрямовані на поліпшення якості обслуговування клієнтів та розширення можливостей для взаємодії з фінансовими продуктами.

Державний «ПриватБанк» відомий своєю активною інноваційною діяльністю та впровадженням передових технологій в банківські послуги. Деякі із ключових інновацій та технологій, які були впроваджені «ПриватБанком», включають:

1. Безконтактний Android-банкомат:

- Цей банкомат є першим у світі, оскільки він не має екрану і клавіатури. Клієнти можуть отримувати готівку, використовуючи мобільний телефон.

2. Мобільні технології:

- Впровадження мобільного NFC-гаманця для безконтактних платежів з будь-якого банківського рахунку чи картки без використання стікерів чи secure-елементів.

3. SMS-банкінг та інші інновації:

- Інші інноваційні послуги, такі як SMS-банкінг (започаткований у 1999 році), OTP-паролі через SMS, P2P-перекази між картками, «Електронна решта», «Онлайнінкасація», які роблять банк одним із лідерів в інноваціях в Україні.

4. Хмарна операційна система:

- Участь у світовій фінтех-конференції Finovate для представлення хмарної операційної системи власної розробки.

5. Найкращий мобільний додаток:

- Опитування визначило «Приват24» як найкращий мобільний додаток в Україні, вказуючи на його популярність серед користувачів.

Ці інновації вказують на те, що «ПриватБанк» активно впроваджує передові технології для поліпшення зручності та доступності банківських послуг для своїх клієнтів.

Так, Моно Банк є одним з українських банків, який відзначається активним впровадженням інновацій та новітніх технологій у свою діяльність. Деякі із характеристик та інновацій, які властиві Моно Банку, можуть включати:

1. Мобільний захід:

- Моно Банк акцентує увагу на мобільних технологіях та надає клієнтам можливість здійснювати банківські операції через мобільний додаток.

2. Безпека та зручність:

- Застосування сучасних методів безпеки та зручних функцій у мобільному додатку для поліпшення взаємодії клієнтів з банком.

3. Інноваційні функції:

- Впровадження новаторських функцій та сервісів, які полегшують банківський процес для користувачів.

4. Контроль витрат:

- Забезпечення інструментів для контролю та аналізу особистих фінансів, що сприяє ефективному управлінню грошима.

5. Екосистема партнерів:

- Розвиток екосистеми партнерів, яка дозволяє співпрацювати з іншими компаніями та сервісами для надання різноманітних фінансових послуг.

Зазвичай інновації такого роду спрямовані на поліпшення користувацького досвіду, зростання конкурентоспроможності банку та відповідь на змінні потреби сучасного споживача.

Україна показала значний рівень інновацій в банківській сфері, зокрема в галузі фінтеху. Деякі фактори, які призвели до такого розвитку інновацій в українському банківському секторі, можуть включати:

1. Динаміка розвитку технологій:

- Загальна тенденція розвитку технологій і цифрові трансформації в світі створила сприятливе середовище для інновацій в банківській галузі.

2. Готовність до впровадження новацій:

- Деякі українські банки виявили готовність до впровадження новітніх технологій та фінтех-рішень, реагуючи на змінні потреби клієнтів.

3. Стартап-екосистема:

- Активний розвиток стартап-екосистеми та підтримка інноваційних підприємств, які працюють у сфері фінтеху, сприяє виникненню новаторських ідей та рішень.

4. Конкуренція на ринку:

- Конкуренція між банками спонукає їх до вдосконалення своїх послуг та прийняття новітніх рішень для збереження та залучення клієнтів.

5. Регулятивна підтримка:

- Певні регулятивні зміни та підтримка держави можуть стимулювати банки до впровадження інновацій та розвитку фінтех-індустрії.

Інновації в банківському секторі допомагають підвищити якість обслуговування клієнтів, зменшити витрати та зміцнити конкурентоспроможність банків на ринку.

Світове впровадження інновацій в банківському секторі відбувається на різних рівнях і залежить від багатьох чинників, таких як рівень розвитку технологій, економічний стан країн, регулятивне середовище та ступінь конкуренції. У порівнянні зі світовими тенденціями в українському банківському секторі також можна виділити кілька ключових аспектів:

1. Інновації в цифровому банкінгу:

- Великі світові банки та фінтех-компанії активно розвивають цифрові рішення, такі як мобільні додатки, онлайн-банкінг та безготівкові платежі. Українські банки також долучаються до цього руху, надаючи клієнтам зручний інтерфейс для управління фінансами.

2. Фінтех та інноваційні послуги:

- У світі росте популярність фінтех-стартапів, які пропонують нові технології для розв'язання фінансових завдань. Українські компанії також активно займаються розробкою інноваційних фінтех-рішень.

3. Інтеграція штучного інтелекту та аналітики:

- Багато банків у світі використовують штучний інтелект і аналітику для покращення рішень у сфері ризик-менеджменту, клієнтського обслуговування та інших аспектів. Українські банки також починають впроваджувати ці технології.

4. Безпека та блокчейн-технології:

- Великі банки у світі активно вивчають та впроваджують блокчейн-технології для покращення безпеки та ефективності фінансових операцій.

Українські банки також висловлюють зацікавленість у дослідженні можливостей блокчейну.

5. Екосистема фінансових послуг:

- У світі спостерігається збільшення екосистем фінансових послуг, де різні компанії надають клієнтам широкий спектр фінансових послуг в одній системі. Це може включати банки, страхові компанії, фінтех-продукти та інше. Українські банки також розглядають можливості створення таких екосистем.

Україна може відстаючи у деяких аспектах банківських інновацій, але в той же час в деяких областях виявляє вражаючий прогрес і випереджає світові тенденції. Тут декілька причин, які можуть пояснити це явище:

1. Гнучкість та пристосованість: Українські банки можуть бути більш гнучкими в умовах регуляторного середовища, що сприяє швидшому впровадженню нових інновацій.

2. Стартап-спрямованість: Присутність активного стартап-сектору в Україні може стимулювати розвиток інновацій в банківській сфері, сприяючи співпраці між фінтех-компаніями та банками.

3. Відсутність легасі-систем: У деяких випадках банки в Україні можуть уникнути обтяжливих легасі-систем, що дозволяє їм швидше впроваджувати нові технології.

4. Активна конкуренція: Сприятлива конкуренція між українськими банками може стимулювати кожен банк шукати та впроваджувати нові інновації для збереження та залучення клієнтів.

5. Готовність клієнтів до інновацій: Зацікавленість та готовність українських клієнтів приймати та використовувати нові фінансові технології може бути високою, що стимулює банки впроваджувати інновації.

Загалом, хоча інновації в банківському секторі України можуть варіюватися, є світлі сторони, які свідчать про перспективи для подальшого розвитку та випередження світових тенденцій.

Алгоритм фінансового механізму інновацій в банківській сфері може включати кілька ключових кроків та етапів. Нижче наведений загальний опис такого алгоритму:

1. Стратегічне планування і ідентифікація цілей:
  - Визначення стратегічних цілей, які включають інноваційні ініціативи.
  - Аналіз потреб ринку та конкурентного середовища для ідентифікації можливостей інновацій.
2. Бюджетування та виділення ресурсів:
  - Визначення фінансових ресурсів, які будуть виділені на дослідження, розробку та впровадження інновацій.
  - Виділення бюджету на дослідницьку та розвідувальну діяльність для виявлення перспективних технологій та рішень.
3. Ідентифікація та аналіз ризиків:
  - Визначення потенційних ризиків, пов'язаних із впровадженням інновацій.
  - Розробка стратегій мінімізації ризиків та підвищення стійкості до можливих труднощів.
4. Інвестування в інновації:
  - Розгляд та відбір інноваційних проектів для фінансування.
  - Укладення угод або інвестиційних контрактів із фінтех-компаніями або іншими сторонами.
5. Моніторинг та оцінка результатів:
  - Створення системи моніторингу для відстеження ходу впровадження інноваційних проектів.

- Проведення оцінки ефективності та прибутковості інновацій за визначеними показниками.

6. Корекція та управління ризиками:

- Вжиття заходів для корекції курсу в разі виникнення труднощів або змін у зовнішньому середовищі.

- Постійне управління ризиками та адаптація стратегії відповідно до змін у банківській галузі.

7. Інтеграція в бізнес-процеси:

- Впровадження інновацій в основні бізнес-процеси та організаційну структуру банку.

- Забезпечення взаємодії інновацій з існуючими продуктами та послугами.

8. Комунікація та залучення зацікавлених сторін:

- Взаємодія зі споживачами, персоналом та іншими зацікавленими сторонами для забезпечення відкритості та прийняття інновацій.

Цей алгоритм може бути адаптований залежно від конкретних потреб та стратегій кожного банку. На сучасному етапі є актуальним фінтех-механізм інновацій в банківській сфері. Він може включати ряд ключових етапів і кроків, що спрямовані на впровадження новаторських фінансових технологій. Нижче наведено загальний опис такого алгоритму:

1. Аналіз і вибір фінтех-рішень:

- Оцінка потреб банку та його клієнтів.

- Вибір фінтех-рішень, які можуть відповідати цим потребам.

2. Партнерство та співпраця:

- Встановлення партнерських відносин з фінтех-компаніями або стартапами.

- Підписання угод із спільною розробкою або впровадженням фінтех-продуктів.

3. Фінансування інновацій:
  - Залучення фінансових ресурсів для реалізації інноваційних проєктів.
  - Розробка стратегії фінансування та визначення джерел капіталу.
4. Використання блокчейн-технологій:
  - Розробка та впровадження блокчейн-рішень для забезпечення безпеки та ефективності фінансових транзакцій.
5. Впровадження штучного інтелекту (ШІ):
  - Розробка та використання систем ШІ для автоматизації процесів прийняття рішень, аналізу ризиків та управління портфелем.
6. Мобільні та онлайн-технології:
  - Розробка мобільних додатків та онлайн-платформ для надання клієнтам доступу до фінансових послуг у будь-який час та в будь-якому місці.
7. Кібербезпека:
  - Забезпечення високого рівня кібербезпеки для захисту конфіденційності та цілісності фінансових даних.
8. Тестування та адаптація:
  - Проведення тестувань фінтех-продуктів перед їх широкомасштабним впровадженням.
  - Адаптація продуктів з урахуванням отриманих результатів.
9. Клієнтський фідбек:
  - Збір та аналіз клієнтського фідбеку для вдосконалення та оптимізації фінтех-продуктів.
10. Інтеграція в основні бізнес-процеси:
  - Впровадження фінтех-інновацій в основні банківські процеси та послуги.
11. Просування на ринку та маркетинг:
  - Розробка стратегії маркетингу та продажу фінтех-продуктів.

- Просування новаторських рішень серед клієнтів та потенційних користувачів.

Висновки до розділу 1

1. На основі теоретичних досліджень кваліфікаційної роботи слід зауважити, що впровадження нових видів банківських продуктів і послуг нерозривно пов'язане з інноваціями у банківській сфері. Розвиток інноваційної теорії налічує практично два століття, проте досі відсутня єдина точка зору на це питання. Розгляд поняття "інновація" значною мірою залежить від виду та походження нововведення. Якщо на ранніх етапах розвитку теорії інновацій вони мали переважно матеріальний характер, то у постіндустріальній та мережевій економіці класифікація інновацій розширилася, враховуючи нові якості та характеристики цифрової економіки. Роль інновацій у національній економіці та банківській системі складно переоцінити, оскільки від них залежить швидкість, ефективність та якість послуг, що пропонують банки своїм клієнтам.

2. Розвиток цифрових технологій, безперечно, відкриває безліч нових можливостей, але і несе значні ризики, які можна класифікувати як катастрофічні. Ігнорування цього факту та недостатня адаптованість до нових можливостей та процесів можуть призвести до втрати конкурентних позицій та переваг на ринку банківських послуг. Бурхливий розвиток ринку банківських послуг та його істотна трансформація в умовах цифровізації породжують питання адаптації класифікації банківських продуктів та послуг до нових умов господарювання. Абстрактність банківських послуг, їх періодичність та невід'ємність процесу надання та споживання ускладнюють процес класифікації. Запитання також виникають через індивідуалізацію попиту, розширення клієнтської бази та збільшення можливостей цифрових технологій, що призводить до відсутності чіткої градації серед банківських установ та суб'єктів господарювання. Таким

чином, у роботі пропонується удосконалена класифікація банківських продуктів і послуг, яка враховує сучасні вимоги цифрової економіки.

3. Впровадження нових видів банківських продуктів і послуг є інноваційною діяльністю, що має традиційні характеристики, такі як віддаленість за часом, ризикованість, втрати ліквідності та підпорядкованість основному операційному виду діяльності. Тому залежність рівня доходу банку від нових видів банківських продуктів потребує окремого дослідження, і в роботі охарактеризовано цю залежність від впровадження нових видів банківських продуктів і послуг.

РОЗДІЛ 2

ДІАГНОСТИКА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

АТ «ПРАВЕКС БАНК»

2.1. Фінансово-економічний паспорт АТ «ПРАВЕКС БАНК»

Впровадження інновацій в банківській сфері стали вимогою часу, оскільки вирішують ряд питань, починаючи від кібербезпеки, закінчуючи елементарними застосунками, що акумулюють стрімінгові сервіси для зручності клієнтів. Складна економічна ситуація в Україні, що відобразилась також на роботі банківського сектору, актуалізує питання фінансування інновацій та надає йому особливої ваги.

За даними січня – листопада 2023 року прибутки банківського сектору зросли в середньому у 1,7 рази по відношенню до січня – листопада 2021 року [16]. Восени 2023 року створено проект закону №9656-д, що адмініструє податок на прибуток 50 % для банківських установ в 2023 році та 25 % у наступні роки [25]. Рішення уряду обґрунтовано наявністю дисбалансів при перерозподілі доходів між секторами економіки України. Однак, таке безпрецедентне рішення про додаткове оподаткування банків ставить під загрозу питання фінансування впровадження інновацій в банківській сфері.

За даних умов, фінансування інновацій за рахунок власних коштів банків опиняється під питанням. Фінансові механізми впровадження інновацій, що застосовуватимуться в майбутньому, змінять основне джерело інвестування з власних коштів на залучені та запозичені. На нашу думку, саме акціонерний капітал та його розширення стане ефективним джерелом впровадження інновацій банківській сфері.

Предметом дослідження є АТ «ПРАВЕКС БАНК», що має більше ніж тридцятирічну історію на ринку банківських послуг України. Отримавши ліцензію НБУ ще в 1992 році банк успішно функціонує і по сьогоднішній день.

Коротку інформацію про депозитну установу зручно викласти у вигляді табл. 2.1. Банк має ліцензію регулятора (Додаток А). АТ «ПРАВЕКС БАНК» дотримується усіх обов'язкових вимог і умов, які встановлені для нього органами, що надають ліцензії на фінансову діяльність. Від дотримується законодавчих та регуляторних вимог, відповідність фінансових показників, забезпечення високого стандарту обслуговування клієнтів, контроль за легальністю та безпекою фінансових операцій, а також виконання інших нормативних вимог, що регулюють діяльність банків. Відомості про ключових кінцевих бенефіціарів представлені в Додатку Б.

АТ «ПРАВЕКС БАНК» можна охарактеризувати, як класичний банк з тривалою історією і доволі стандартною системою управління. комплекс організаційних, управлінських та контрольних процедур, які визначають структуру влади та взаємовідносини між учасниками управління з метою забезпечення ефективного та відповідального керівництва банком (Додаток В). Основні елементи системи корпоративного управління в банку включають:

Правління та Керівництво представлене вищим органом управління, відповідальним за стратегічне прийняття рішень та контроль за виконанням цих рішень. Виконавче керівництво відповідає за щоденне управління та виконання стратегічних завдань. В структурі є ряд управлінь (головне оперативне управління, кредитне управління, фінансове, тощо).

Банк має власні стандарти, що формують внутрішні правила та стандарти, визначають норм поведінки, внутрішні процедури та стандарти.

Мета системи корпоративного управління в банку - забезпечити високий рівень прозорості, відповідальності та довіри.

Започаткований фінансовий інститут із моменту заснування мав багатофункціональні напрямки розвитку та надавав досить широкий комплекс послуг фізичним та юридичним особам. Банк має діючу ліцензію регулятора та здійснює наступні основні види діяльності:

Таблиця 2.1

Економічне досьє АТ «ПРАВЕКС БАНК»

Повне найменування юридичної особи	Акціонерне товариство «ПРАВЕКС БАНК»
Англійською мовою	«PRAVEX BANK» Joint-Stock Company
Скорочена назва	АТ «ПРАВЕКС БАНК»
Англійською мовою	“PRAVEX BANK” JSC.
Статус юридичної особи	діючий
Код ЄДРПОУ	14360920
Дата заснування	27 жовтня 2004
Розмір статутного капіталу	1 048 726 тис. грн.
Організаційно-правова форма	Акціонерне товариство
Форма власності	Приватна
Види діяльності	64.19 Інші види грошового посередництва
Контактна інформація	Україна, 01021, м. Київ, Кловський узвіз, 9/2.
Ліцензія	Банківська ліцензія 7 від 18.04.2018

Джерело: розробка автора за даними [57]

- залучення та зберігання вкладів (депозитів) у вигляді банківських металів та коштів юридичних та фізичних осіб;
- відкриття рахунків поточних (кореспондентських) в валюті та банківських металах;
- відкриття та ведення рахунків умовного зберігання (ескроу);
- розміщення депозитів (вкладів) у вигляді банківських металів та коштів на власних умовах від свого імені та з перейняттям ризиків, тощо

Отже, фінансовий інститут надає повний спектр банківських послуг. У минулому керівництво банку активно розширювало свою мережу відділень та представництв по всій території України (рис. 2.1).

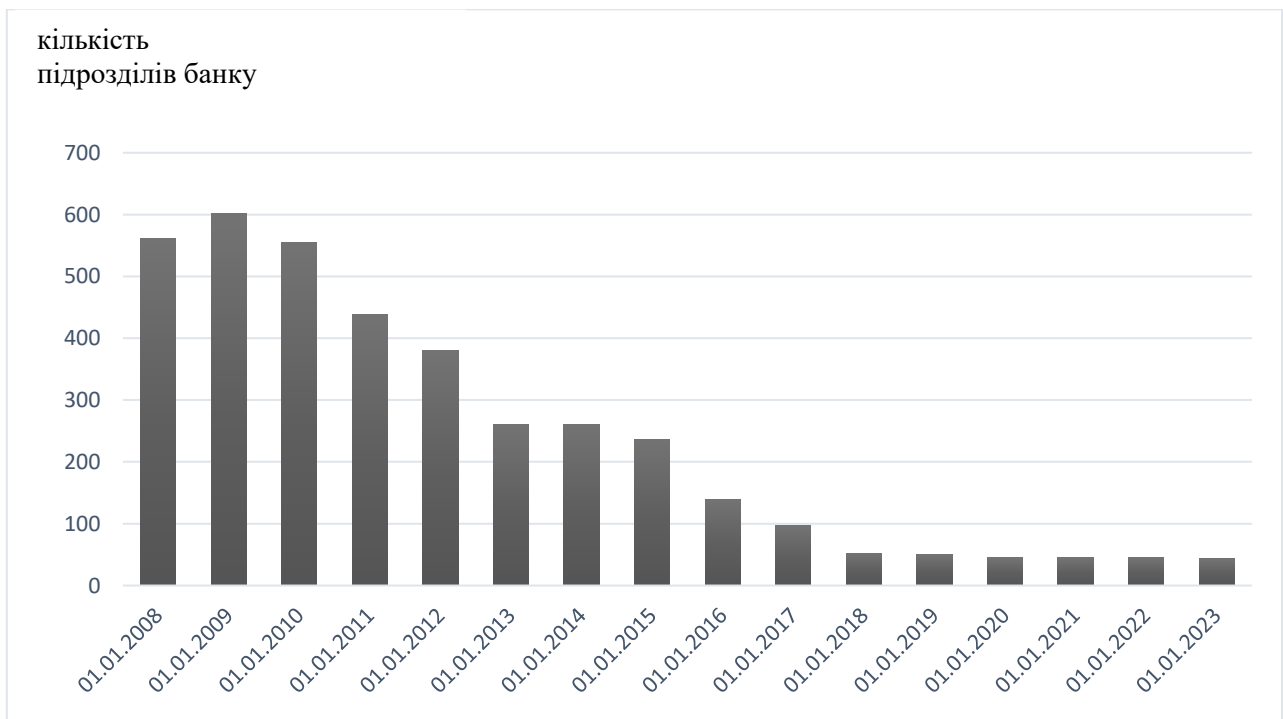

Рис. 2.1. Скорочення відділень АТ «ПРАВЕКС БАНК» 2008 – 2023 рр.

Джерело: розробка автора за даними [57]

Однак ряд деструктивних перетворень в період коронакризи показали не ефективність визначеного підходу. В даний час банк, проводячи трансформацію

своєї структури, акцентує увагу на зменшенні кількості відділень та розвитку дистанційних банківських продуктів та послуг.

2.2. Аналіз фінансового стану АТ «ПРАВЕКС БАНК»

Досліджуючи інноваційні можливості АТ «ПРАВЕКС БАНК» необхідно розглянути основні показники операційної діяльності банку. Варто зауважити, що активи та пасиви банку мають не стандартну структуру, походження капіталу та стиль управління в цілому вплинули на результати його діяльності.

Таблиця 2.2

Дослідження динаміки активів та пасивів АТ «ПРАВЕКС БАНК»

Найменування статті	2020	2021	2022	абсолютне відхилення		відносне відхилення, %	
1	2	3	4	5	6	7	8
АКТИВИ							
Грошові кошти та їх еквіваленти	1005572	937739	2409276	-67833	1471537	-6,75%	156,92%
кошти та аванси банкам	282849	0	132464	-282849	132464	0	0
кошти та аванси клієнтам	3098315	4768272	3694851	1669957	-1073421	53,90%	-22,51%
Інвестиції в цінні папери	2794875	3185489	3344212	390614	158723	13,98%	4,98%
Інвестиційна нерухомість	32872	12777	6831	-20095	-5946	-61,13%	-46,54%
Поточні податкові активи	542	29	29	-513	0	-94,65%	0,00%
На за винятком гудвілу	190272	151398	155190	-38874	3792	-20,43%	2,50%
Активи з права користування	46372	0	0	-46372	0	0	0
Основні засоби	371211	318044	393728	-53167	75684	-14,32%	23,80%
Інші фінансові активи	12918	22199	46341	9281	24142	71,85%	108,75%
Інші не фінансові активи	19817	16215	27060	-3602	10845	-18,18%	66,88%
Непоточні активи	0	0	6070	0	6070	0	0
Усього активів:	7665343	9412122	10216052	1746779	803930	22,79%	8,54%

Закінчення табл. 2.2

1	2	3	4	5	6	7	8
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ							
кошти банків	300214	0	0	-300214	0	0	0
Кошти клієнтів	5427926	7285788	8215775	1857862	929987	34,23%	12,76%
Похідні фінансові зобов'язання		76	0	76	-76	0	0
Боргові цінні папери, емітовані банком	1	1	1	0	0	0	0
Інші залучені кошти	0	343999	449191	343999	105192	0	30,58%
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	17874	43397	9421	25523	-33976	142,79%	-78,29%
Інші забезпечення	0	88585	114538	88585	25953	0	0
Загальна сума забезпечень	0	98006	157935	98006	59929	0	61,15%
Інші фінансові зобов'язання	139590	125833	172151	-13757	46318	-9,86%	36,81%
Інші нефінансові зобов'язання	54793	70569	88823	15776	18254	28,79%	25,87%
Відстрочені податкові зобов'язання	5247	9237	31475	3990	22238	76,04%	240,75%
Усього зобов'язань:	5945645	7933509	9115351	1987864	1181842	33,43%	14,90%
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ							
Статутний капітал	1048726	1048726	1048726	0	0	0,00%	0,00%
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	4600754	-4402783	-4817972	-9003537	-415189	-195,70%	9,43%
Емісійний дохід	-4142030	4600754	4600754	8742784	0	-211,07%	0
Резервні та інші фонди банку	1332	1332	1332	0	0	0,00%	0
Інші резерви	210916	230584	267861	19668	37277	9,33%	16,17%
Усього власного капіталу	1719698	1478613	1100701	-241085	-377912	-14,02%	-25,56%
Усього зобов'язань та власного капіталу	7665343	9412122	10216052	1746779	803930	22,79%	8,54%

Джерело: розробка автора за даними [31,32]

З представленої інформації очевидно, що АТ «ПРАВЕКС БАНК» відповідає вимогам регулятора в повній мірі. Протягом 2022 року банк активно підвищував свою ліквідність та збільшував питому вагу робочих активів. Підвищення загального обсягу грошових коштів може бути результатом збільшення вкладів та

депозитів, які клієнти розміщують у банку. Це може свідчити про довіру та попит на банківські послуги. Збільшення грошових коштів також визначається, як стратегічне рішення для зменшення фінансових ризиків та підвищення стійкості банку в умовах невизначеності на ринку.

Статутний капітал банку не змінився протягом 2020 – 2022 рр. та становить 1048726 тис. грн. банк утримує стабільний фінансовий стан і не виникає потреба у збільшенні чи зменшенні капіталу для забезпечення своєї діяльності. Також банк не здійснював значущих операцій, таких як злиття, поглиблення. Загальну структуру активів та зобов'язань зручно представити у вигляді рис. 2.2

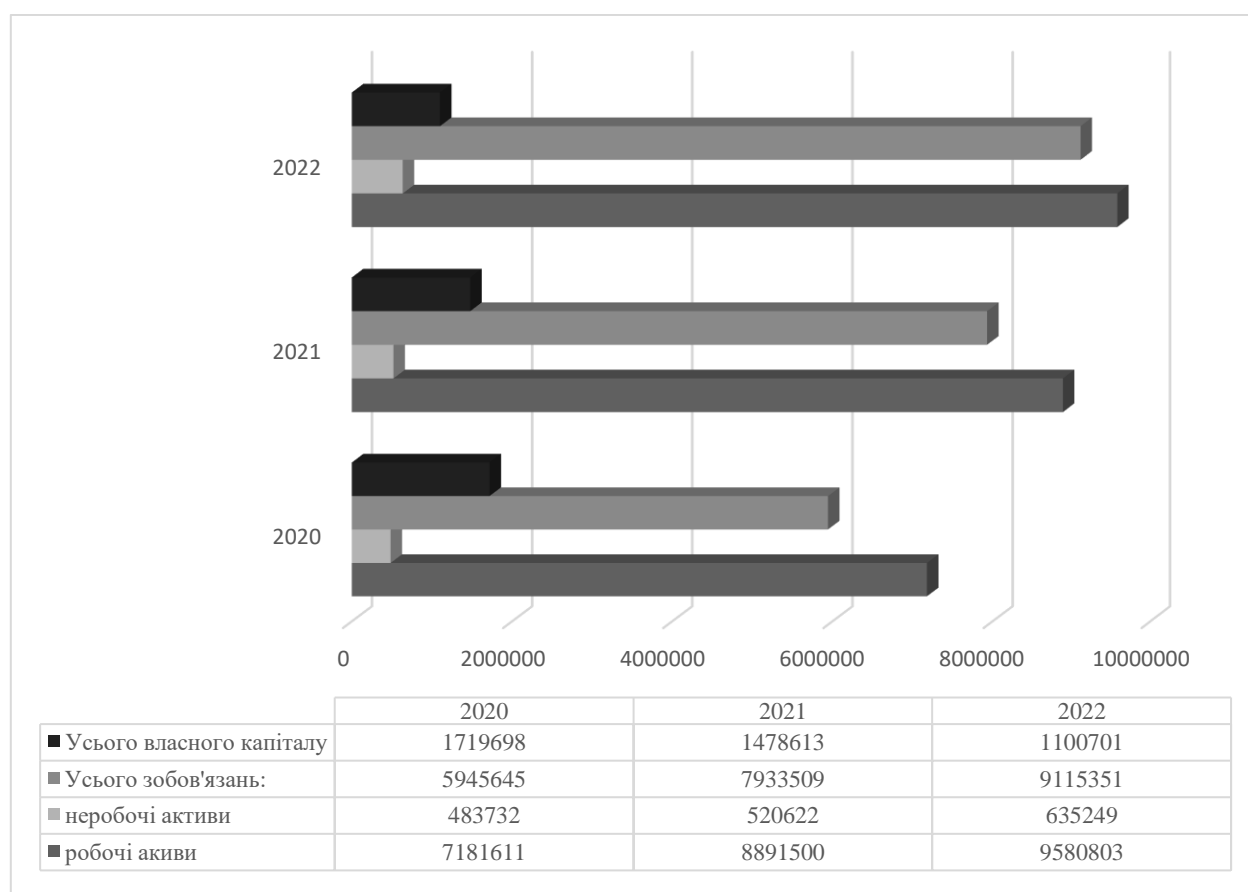

Рис. 2.2. Структура активів та зобов'язань АТ «ПРАВЕКС БАНК» 2020 – 2022 рр.

Джерело: розробка автора за даними [31,32]

Позитивна динаміка активів свідчить про нарощування обсягів діяльності банком, зміна в показниках звітності свідчить про орієнтацію банку на клієнтів – фізичних осіб. За даних умов потреби в інноваційних технологіях з обслуговування клієнтів стають критичними.

При задовільній структурі балансу АТ «ПРАВЕКС БАНК» має істотні проблеми при здійсненні поточної діяльності, про що свідчить звіт про прибутки, збитки та інший сукупний дохід депозитної корпорації (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

**Узагальнюючі показники результативності роботи
АТ «ПРАВЕКС БАНК»**

Найменування статті	2020	2021	2022	абсолютне відхилення		відносне відхилення, %	
				5	6	7	8
1	2	3	4	5	6	7	8
Процентні доходи	455466	552191	902462	96725	350271	21%	63%
Процентні витрати	-153115	-177930	-362395	-24815	-184465	16%	104%
Комісійні доходи	150381	173085	136830	22704	-36255	15%	-21%
Комісійні витрати	-50971	-60203	-57903	-9232	2300	18%	-4%
Інші операційні доходи	37835	12838	15242	-24997	2404	-66%	19%
Прибуток/(збиток) до оподаткування	-182803	-266249	-401437	-83446	-135188	46%	51%
Прибуток/(збиток) за рік	-175339	-266249	-415206	-90910	-148957	52%	56%

Джерело: розробка автора за даними [31,32]

Візуалізація показників прибутковості за 2020 – 2022 рр. (рис. 2.3) дає не втішні результати. Пост пандемічна криза, що стала критичною для АТ «ПРАВЕКС БАНК» тільки поглибилась з початком введення в дію воєнного стану. При цьому, очевидним є позитивна динаміка в процентних доходах, зменшуються

комісійні доходи та інші операційні доходи. Звідси можна зробити висновок про не достатню технічну оснащеність банку.

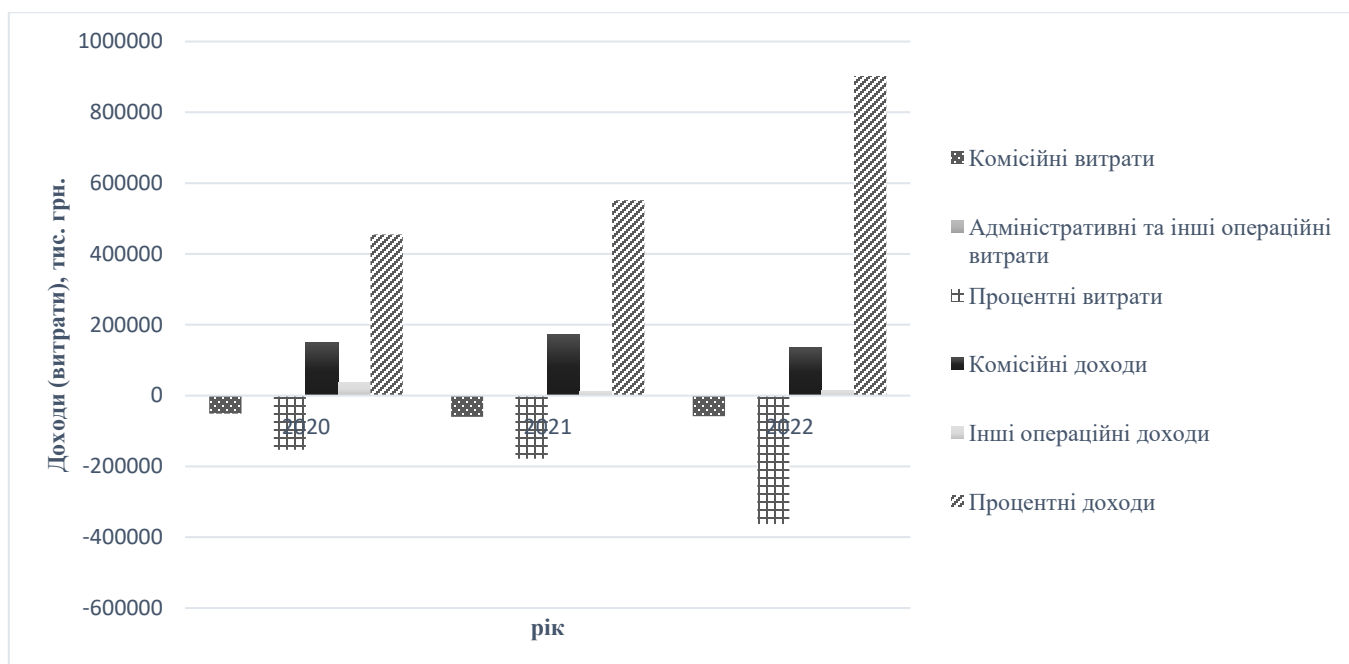

Рис. 2.3. Динаміка показників прибутковості за 2020 – 2022 рр.

Джерело: розробка автора за даними [31,32]

У світі спостерігається стійка тенденція до стандартизації системи банківського регулювання та нагляду, що обумовлена діяльністю Базельського комітету, відомого як Міжбанківський комітет з банківського нагляду. Комітет розробляє рекомендації щодо регулювання банківської діяльності на основі свого досвіду. Ці рекомендації не є обов'язковими, але багато центральних банків у світі використовують їх для зближення національних систем та створення уніфікованої системи банківського регулювання та нагляду.

Важливо відзначити, що у банківській галузі ризик є високим порівняно з іншими галузями економіки через особливості здійснюваних операцій. Банківська діяльність підлягає суворому регулюванню з боку держави та спеціальних органів нагляду в більшості країн світу.

Саме через це у банківській справі існують різноманітні нормативи, які регулюють діяльність фінансових посередників. Ці нормативи встановлюються з метою забезпечення стабільності та безпеки банківської системи та захисту інтересів клієнтів. Серед них виділяються п'ять груп: нормативи капіталу, ліквідності, кредитного ризику, інвестування та відкритої валютної позиції, кожна з яких має свої особливості та відповідальність перед регуляторами. Розуміння цих нормативів та їх дотримання є важливими для ефективної та стабільної роботи банків.

Для поглиблення аналізу роботи АТ «ПРАВЕКС БАНК» необхідно розглянути відповідність нормам та нормативам регулятора (НБУ). Для цього зручно використати табл. 2.4

Стандарт достатності (адекватності) капіталу (Н1) встановлюється з метою забезпечення своєчасного та повного виконання гарантом своїх зобов'язань, що впливають із виданих гарантій. В 2020 році Національний банк України зменшив вимоги до мінімального розміру регулятивного капіталу банків із 500 млн грн до 200 млн грн. Це рішення ґрунтується на внесених змінах до Закону України "Про банки і банківську діяльність", які передбачають зниження мінімального розміру статутного капіталу для банків з 500 млн грн до 200 млн грн. За регулятивним капіталом АТ «ПРАВЕКС БАНК» відповідає нормам, однак негативна динаміка викликає занепокоєння. Зменшилась на 457208 тис. грн загальна сума основного капіталу. Банк обирає класичну стратегію тотальної мінімізації ризиків та поступового виведення капіталу з країни, де оголошено воєнний стан.

Таблиця 2.4

Аналіз відповідності АТ «ПРАВЕКС БАНК» нормам НБУ

	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	Абсолютне відхилення	
Загальна сума регулятивного капіталу (РК) (Н1)	1353478,7	1135866,3	678657,743	-217612,5	-457208,5391
Загальна сума основного капіталу (ОК)	1294960,6	1078564,3	621355,787	-216396,3	-457208,5391
Загальна сума додаткового капіталу до розрахунку (ДК) (додатковий капітал не може бути більше основного капіталу (ОК), тому дорівнює ОК, якщо ДК>ОК)	58520,627	57304,456	57304,4563	-1216,171	0
Загальна сума відвернення (В)	2,5	2,5	2,5	0	0
фактичне значення нормативу Н2 (максимального ризику на одну особу)	36	20	13,87	-15,82978	-5,955536823
фактичне значення нормативу Н3 (максимального ризику на групу пов'язаних осіб)	-	18,82	12,70	18,824469	-6,126452434
сукупна сума відкритої валютної позиції за всіма іноземними валютами та банківськими металами (СВП)	55 884,41	17548,618	148749,185	-38335,79	131200,5673
величина непокритого кредитного ризику (НКР)	93071,8	121026,05	86039,4215	27954,251	-34986,63001
Мінімальний розмір операційного ризику (ОР), помножений на коефіцієнт 10, із застосуванням таких коефіцієнтів: до 30 грудня 2021 року (включно) - 0; із 31 грудня 2021 - 0,5, із 30 грудня 2022 року -1		431584,12	431584,12	431584,12	0

Джерело: розробка автора за даними [31,32, 56]

Тактичний план роботи з мінімальними ризиками під впливом деструктивних факторів не дав очікуваний позитивний результат. Банку

доведеться визначитись зі стратегією та прийняти рішення про відновлення позицій на ринку та впровадження новітніх технологій чи розпочати процедуру банкрутства.

2.3. Дослідження інноваційної діяльності АТ «ПРАВЕКС БАНК»

В сучасних умовах, для досягнення успіху у конкурентному середовищі та зміцнення добробуту країни стає важливою необхідність використовувати нематеріальні активи у своїй господарській діяльності. Це вимагає проведення дослідження методології обліку, аналізу та аудиту цих активів. У своїх наукових працях ці питання досліджували такі вчені, як Р. Грачова, О. Кононенко, В.О. Подольська, Н.М. Балакирева та інші, які висловлювали пропозиції щодо вирішення цих проблем.

Об'єктом наукового пізнання є нематеріальні активи (НМА), які становлять складний та багатогранний елемент в економічній теорії. З огляду на розвиток ринкової економіки, ці активи все більше ідентифікуються з об'єктом інтелектуальної власності та інноваційними процесами в господарській діяльності підприємств.

За результатами досліджень можна виділити основні особливості нематеріальних активів: вони не мають матеріальної форми, але при цьому мають властивість приносити дохід своєму власнику; їхня вартість може бути достовірно визначена; вони не підлягають фізичному зносу; мають підвищений ризик при одержанні доходу від їх використання. До них відносяться права і переваги, надані на тривалий період.

Аналіз структури та динаміки нематеріальних активів є важливим, оскільки їхня вартість визначає інвестиційну привабливість банку. Для цього проводиться оцінка обсягів, руху та використання нематеріальних активів, а також аналіз стану амортизації цих активів (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

**Зміна обсягу і динаміки нематеріальних активів АТ «ПРАВЕКС БАНК» у
2018-2022рр**

№	Показник	РІК					Абсолютне відхилення			
		2018	2019	2020	2021	2022	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
1.	Ліцензії	2	49	80	124	988	46	31	46	863
2.	Торговельні марки	1,6	40,2	42,8	63,5	464	39,6	2,6	19,7	400,5
3.	Програмне забезпечення	1,2	29,9	32,1	48,9	348	29,7	2,2	16,8	299,1
4.	Авторські та суміжні з ними права	0,8	21,6	21,4	32,6	238	19,8	-0,2	11,2	205,4
5.	Інші нематеріальні активи	0,4	10,3	10,7	16,3	110	9,9	0,4	5,6	93,7
6.	РАЗОМ	6	151	192	288	2148	145	41	96	1860

Джерело: розробка автора за даними [31,32]

По суті банк має не задовільну структуру нематеріальних активів. В основі її ліцензії та торговельні марки. В умовах розповсюдження штучного інтелекту (ШІ) даний аспект є не припустимим.

Ефективне використання нематеріальних активів призводить до збільшення прибутку, фінансової стійкості та конкурентоспроможності банку. Оцінка їх впливу включає аналіз зміни обсягів, визначення економічного ефекту та сприяє управлінню цими активами.

Для аналізу нематеріальних активів розробляється система економічних показників, які охоплюють як статичний, так і динамічний аспекти об'єкта вивчення. Ці показники дозволяють оцінити стан та рух нематеріальних активів,

приділяючи особливу увагу питанням ефективності їх використання і впливу на фінансовий стан та результати діяльності банку.

Основні показники для аналізу нематеріальних активів включають:

Статичні показники визначають обсяг цих активів у вартісному вираженні.

Структура нематеріальних активів показує співвідношення різних видів нематеріальних активів в загальній структурі.

Вартість активів на одного співробітника визначає ефективність використання нематеріальних активів в розрахунку на одного працівника.

Динамічні показники складають зміну загальної вартості нематеріальних активів за період, відображають динаміку росту чи зменшення обсягу цих активів.

Темпи зростання/зменшення активів: Визначають темпи розвитку нематеріальних активів.

Динаміка вартості окремих видів нематеріальних активів: Допомогає виявити ефективні та менш ефективні компоненти портфеля нематеріальних активів.

Показники ефективності визначають, наскільки успішно ці активи приносять дохід банку.

Вартість активів визначає наскільки вартість створених нематеріальних активів співвідноситься із здійсненими витратами на їх створення.

Рентабельність витрат на створення нематеріальних активів оцінює, як ефективно витрати на створення нематеріальних активів перетворюються на прибуток.

Показники впливу на фінансовий стан банку показують, наскільки значущий внесок нематеріальні активи мають у фінансовому забезпеченні банку.

Відносна вага нематеріальних активів у загальній вартості активів визначає, яку частку від загальної вартості активів складають нематеріальні активи.

Ці показники дозволяють провести глибокий аналіз та ефективно управляти нематеріальними активами, сприяючи підвищенню конкурентоспроможності та фінансового благополуччя банку.

Висновки до розділу 2

1. Результати аналізу, проведеного у другому розділі роботи, свідчать, що вимоги зовнішнього динамічного середовища до українських банків постійно зростають. Індивідуалізація попиту на банківські послуги вказує на необхідність швидкого впровадження нових банківських продуктів та послуг. Збільшення загально адміністративних витрат у 2022 році свідчить про додаткові витрати банків на забезпечення організації дистанційного обслуговування за допомогою специфічних методів та методик їх надання.

2. На підставі проаналізованого середовища банківської діяльності вважаємо, що слід виділити наступні напрямки розвитку, враховуючи принципи сталого розвитку банку: оптимізація складу та структури витрат, розширення та урізноманітнення банківських продуктів: Посилення асортименту та покращення якості продуктів для забезпечення конкурентоспроможності. Підвищення оперативності реакції на зовнішні фактори, проведення адаптації банківських пропозицій до потреб українського ринку. Необхідні інвестиції у підтримку та розвиток репутації банку: Зміцнення позитивного іміджу та довіри до банківської установи. Створення комфортних умов обслуговування. Покращення сервісу та створення зручних умов для клієнтів за належного рівня ціноутворення.

Адаптація до передових інформаційних технологій та врахування поточних тенденцій.

3. Аналіз результатів діяльності АТ «ПРАВЕКС БАНК» дозволяє надати рекомендації з докапіталізації банку при розробці стратегії інноваційного зростання. Тактичний план роботи з мінімальними ризиками під впливом деструктивних факторів не дав очікуваний позитивний результат. Банку доведеться визначитись зі стратегією та прийняти рішення про відновлення позицій на ринку та впровадження новітніх технологій чи розпочати процедуру банкрутства.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВИХ МЕХАНІЗМІВ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ АТ «ПРАВЕКС БАНК»

3.1. Оцінка досвіду впровадження інновацій в банківській сфері

Створення стратегій розвитку банків виходить з західної теорії та практики, де ключову роль відіграє технологічний прогрес і увага до задоволення потреб клієнтів, яке є основою для діяльності депозитних корпорацій. В цьому контексті західні банки активно використовують клієнтоцентричну модель, що передбачає організацію всіх бізнес-процесів навколо клієнта.

Буквально ще 20 років назад банки використовували традиційні методи управління та рекламу через телебачення, радіо, газети та журнали, то тепер їхні офлайн ініціативи відразу відбиваються в онлайн-середовищі. Таким чином, важливо постійно утримувати рівень лояльності клієнтів в обох сферах.

Зменшення обсягу традиційних послуг є сталим трендом. В цьому контексті банкам необхідно безперервно шукати нові ідеї для відповіді на актуальні потреби клієнтів. Однак ця сфера діяльності є відмінною від традиційних підходів і вносить значний ризик. З цього погляду вона є сукупністю можливостей для розширення каналів дистрибуції, формування бази нових клієнтів, виходу на нові ринки та інших перспектив.

На відміну від банків України, іноземні фінансові установи мають ефективну структуру управління інноваціями, яка метою якої є реалізація стратегічних рішень з розробки перспективних продуктів та проникненням у нові сфери бізнесу. Управління інноваціями в банківському секторі є важливим аспектом для забезпечення конкурентоспроможності та стійкості в сучасному

бізнес-середовищі. Розглянемо деякі ключові аспекти управління інноваціями в банківській сфері:

1. Орієнтація на стратегію інновацій. Банк повинен визначити свою інноваційну стратегію, яка відображатиме його мету і наміри щодо використання інновацій для покращення діяльності та зміни конкурентної позиції.

2. Організаційна структура. Створення спеціального відділу або команди, яка буде відповідати за розвиток та впровадження інноваційних ідей та проектів.

3. Управління інноваційними процесами. Організація ефективного циклу інновацій, що включає стадії виявлення ідей, їх оцінку, розробку та впровадження.

4. Внутрішні та зовнішні джерела інновацій. Створення інноваційної культури: Заохочення внутрішнього та зовнішнього джерела інновацій, створення культури, що підтримує та заохочує творчість та ініціативи співробітників.

5. Співпраця та партнерства. Інноваційні партнерства: Встановлення партнерств та співпраця з фінтех-компаніями, стартапами та іншими інноваційними гравцями для обміну знаннями та реалізації спільних проектів.

6. Оцінка ризиків та ефективності: аналіз ризиків, визначення та оцінка ризиків, пов'язаних із впровадженням інноваційних рішень, і розробка стратегій їх управління. Вимірювання результатів, встановлення ключових показників ефективності (KPI) для оцінки впровадження інновацій та їх впливу на бізнес.

7. Навчання та розвиток персоналу: освіта та тренінг: Забезпечення персоналу навичками та знаннями, необхідними для розвитку та впровадження інновацій.

Управління інноваціями допомагає банкам адаптуватися до швидкоплинного середовища та залишатися конкурентоспроможними, пристосовуючи свої послуги та продукти до сучасних вимог клієнтів.

Фінансові установи сьогодні зазнають значних трансформацій через впровадження інновацій. Великі банки, такі як "ПриватБанк", ПУМБ, UniCredit Bank, "ОТП Банк", активно використовують технології для оптимізації банківських послуг та поліпшення взаємодії з клієнтами.

Для кращого розуміння конкурентних переваг при впровадженні інновацій було проаналізовано трійку банків – лідерів ринку України (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Дослідження інноваційних можливостей лідерів ринку банківських послуг України

Вартість операції			
Приват 24		Monobank	
Власні кошти	Кредитні кошти	Власні кошти	Кредитні кошти
0,5% (мінімум 5 гривень).	4% від суми платежу	Безкоштовно	4% від суми платежу
до 50 грн – 1 грн; 50,01-100 грн – 2 грн; 100,01-150 грн – 3 грн; 150,01-200 грн – 4 грн; більше 200 грн – 5 грн.	до 50 грн – 1 грн; 50,01-100 грн – 2 грн; 100,01-150 грн – 3 грн; 150,01-200 грн – 4 грн; більше 200 грн – 5 грн. +1% від суми.	Безкоштовно	Безкоштовно
від 1 до 3 грн	від 1 до 3 грн + додатково 3% (карта «Універсальна») або 2% (Елітна карта).	Якщо < 10 тис. грн. - безкоштовно. Якщо > 10 тис. грн. - 0,5%, але не більше ніж 190 грн.	Якщо < 10 тис. грн. - 2%. Якщо > 10 тис. грн. - 4%.
3 грн.	3 грн. + 3% від суми	Якщо < 10 тис. грн. - безкоштовно. Якщо > 10 тис. грн. - 0,5%	Якщо < 20 тис. грн. - 2%. Якщо > 20 тис. грн. - 4%.
1 - 2 хв		1 - 2 хв	

ПУМБ online		Лідер	
Власні кошти	Кредитні кошти	Власні кошти	Кредитні кошти
Безкоштовно	1,5% + 5 грн	Monobank, ПУМБ online	ПУМБ online
Безкоштовно	Безкоштовно	Monobank, ПУМБ online	Monobank, ПУМБ online
Безкоштовно за шаблоном. Якщо сплачувати вручну, то 1,5% + 5 грн	Безкоштовно за шаблоном. Якщо сплачувати вручну, то 1,5% + 5 грн	Monobank, ПУМБ online	ПУМБ online
1,5% + 5 грн	1,5% + 5 грн	Monobank	> 1000 грн. - ПУМБ online. < 1000 грн. - Monobank
10 - 40 хв		Monobank, ПУМБ online	

Джерело: розробка автора за даними [56,64]

"ПриватБанк" виступає лідером в інноваціях в Україні, спрямовуючи свою політику на впровадження передових банківських послуг. Зокрема, банк розробив безконтактний Android-банкомат, перший у світі без екрану та клавіатури, що дозволяє отримувати готівку за допомогою мобільного телефону. Впроваджено інші технології, такі як SMS-банкінг, OTP-паролі через SMS, P2P-перекази та інші.

Українські банки, включаючи "ПриватБанк", активно розвивають інтернет-банкінг та створюють власні кабінети на офіційних веб-сайтах. "Моно Банк" також слідує прикладу "ПриватБанку" та активно конкурує в розвитку інновацій.

Український фінтех в банківському секторі випереджає світові тенденції, виступаючи першим у впровадженні інновацій. Важливою складовою успіху є сприяння розвитку ефективних управлінських структур та стратегій для інновацій у банківському секторі, а також пошук нових шляхів взаємодії з клієнтами та розширення каналів обслуговування

Важливо відзначити, що значна кількість банкірів залишається байдужою до необхідності впровадження нових технологій та банківських продуктів. Відзначається, що зміни в консервативному та стабільному банківському секторі зустрічають опір, що характерно для будь-яких змін в цьому масштабі.

Особливо відстають від світових тенденцій малі та середні банки, які здійснюють цифровізацію з наздоганяючим підходом, вказуючи на прогалини у стратегічному плануванні банків. Різноманітність банківського сектору вимагає його поділу на конкретні сегменти, в межах яких логічно розглядати механізм розробки та впровадження нових банківських продуктів.

3.2. Шляхи удосконалення фінансових механізмів впровадження інновацій АТ «ПРАВЕКС БАНК»

Успішність інноваційної діяльності банку залежить від ефективності його організаційно-економічного механізму, який формується на основі відповідної теоретичної та методологічної бази. Одним з ключових аспектів цього формування є орієнтація банківської установи на розробку та впровадження конкретних типів інновацій. Ця необхідність впливає з різноманіття сфер та об'єктів, що включаються до області банківських нововведень.

Для забезпечення ефективного управління інноваціями в банку важливим є чітка класифікація цих інновацій. В економічній літературі найбільш поширено використовуються такі класифікаційні ознаки:

за масштабністю новизни та обсягом можливого впливу: базові (системні), модифікаційні (локальні), комбінаційні інновації;

за об'єктами: продуктові, процесні, сервісні, управлінські, концептуальні, маркетингові інновації;

за спрямованістю: банківські інновації, орієнтовані на попит, та інновації в пропозиції нових продуктів (стратегічні інновації);

за продуцентом інновації: внутрішні (впроваджені персоналом банку), зовнішні (запозичені або розроблені консалтинговими фірмами);

за причинами виникнення: інновації, ініційовані змінами в нормативно-правовому полі, та інновації, спричинені конкуренцією;

за характером ефекту: фінансові, якісні параметри послуг, умови праці, ризикові аспекти, соціальні та іміджеві ефекти;

за тривалістю позитивного ефекту: тактичні (короткострокові), середньострокові та стратегічні (довгострокові) інновації.

Залежно від напрямів інноваційної діяльності банку виділяють інновації, спрямовані на підвищення ефективності, розширення та диверсифікацію послуг, а також відповідь на вимоги регулятивних органів. У цьому контексті важливо вирізняти нові банківські продукти, зарубіжні банківські продукти та нові фінансові операції.

При більш детальному розгляді удосконаленого в роботі механізму оцінки майнових прав (рис 3.2) очевидно, що його основою, вхідним потоком є сукупність стимулів, що генеруються суб'єктами даного процесу.

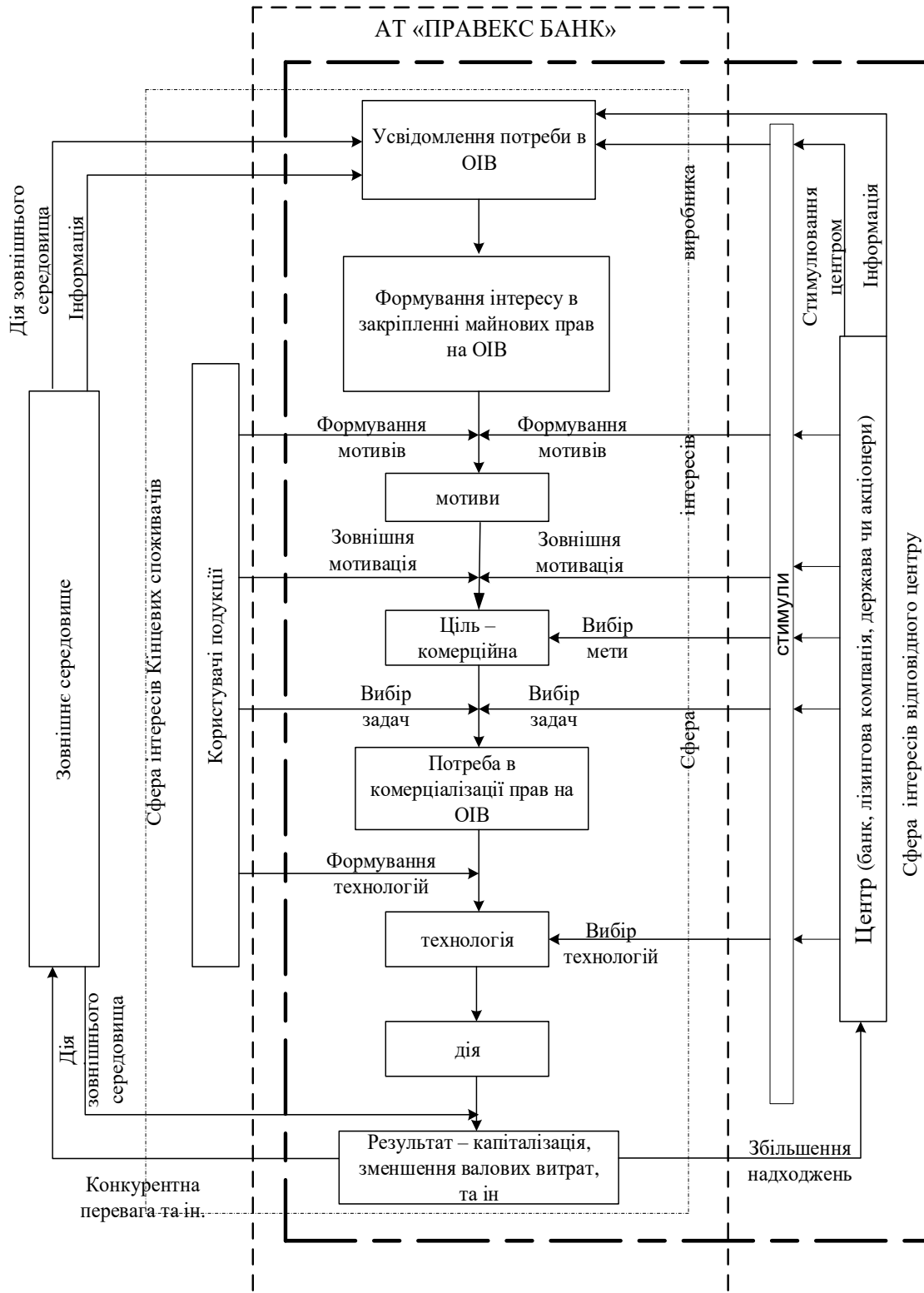

Рис. 3.2 Механізм оцінки майнових прав АТ «ПРАВЕКС БАНК»

Джерело: розробка автора за даними [66,67]

Мотиви виникають на основі стимулів, представляючи собою збагачені стимулом потреби. У даному контексті стимули визначають цілеспрямований характер дій. Мотиви можуть виникати самостійно, внаслідок внутрішніх чинників, і визначають потреби у комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності (ОІВ).

Ці потреби, в свою чергу, формують інтереси. Для того щоб стимули діяли у потрібному напрямку, причина поведінки підприємства, організації чи установи повинна відповідати їхнім інтересам. Наприклад, при стимулюванні комерціалізації ОІВ, банк чи лізингова компанія повинні сформувати ряд стимулів, які, в свою чергу, утворять мотиви. Ці мотиви спонукають до дії та зумовлюють потребу, задоволення якої призведе до реалізації інтересів, таких як збільшення конкурентних переваг, зниження собівартості кінцевого продукту, підвищення його якості тощо.

3.3. Оцінка ефективності впровадження інновацій АТ «ПРАВЕКС БАНК» за рахунок удосконалених механізмів

При аналізі складу та структури об'єктів інтелектуальної власності АТ «ПРАВЕКС БАНК» важливо відзначити, що цей банк має на своєму балансі патенти на корисні моделі, торгівельні марки та банківські продукти. Інформацію щодо складу, структури об'єктів та строку реалізації комерціалізованих прав на них зручно представити у вигляді табл. 3.2.

Важливо відзначити, що питома вага нематеріальних активів в загальній структурі активів АТ «ПРАВЕКС БАНК» становить 10,2% і постійно зростає.

Таблиця 3.2

**Склад та структура об'єктів інтелектуальної власності АТ «ПРАВЕКС
БАНК»**

№ з/п	Вид ОІВ	Вартість ОІВ, грн.	Строк дії патенту, роки
1	Розробка нового додатку	150000	10
2	Впровадження чат – боту для роботи з клієнтами	200000	10
3	Створення цифрового сервісу	500000	10
4	Розробка нового кредитного продукту	258100	10
5	Розробка нового депозитного продукту	589470	20
6	Інші НА	297430	-
Всього		1995000	-

Джерело: розробка автора за даними [66,67]

Використовуючи методику, визначену в підрозділі 3 1 даної роботи, варто здійснити оцінку ефективності використання об'єктів інтелектуальної власності АТ «ПРАВЕКС БАНК» за доходним підходом, враховуючи фактор часу.

Для оцінки ефективності застосування вдосконаленого механізму оцінки майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності (ОІВ), приведемо прогнозні показники грошових потоків, що виникають при комерціалізації нематеріальних активів АТ «ПРАВЕКС БАНК», у табл. 3.3.

Важливо відзначити, що розрахунок чистого приведеного доходу надає найбільш узагальнену характеристику результатів інвестування, представляючи його кінцевий ефект у абсолютній сумі. Чистий приведений дохід розглядається

як різниця між приведеними до теперішньої вартості сумою чистого грошового потоку протягом періоду експлуатації інвестиційного проекту та сумою інвестиційних витрат на його реалізацію.

Таблиця 3.3

**Розрахунок чистого приведенного доходу від використання
промислового розка АТ «ПРАВЕКС БАНК»**

рік	Прогнозовані грошові надходження від використання нового додатку, грн.	Витрати на реєстрацію промислового зразка, грн.	Щорічне мито за підтримку дії патенту, грн.	Загальна сума витрат на використання, грн.	Чинник дисконту	Дисконтована сума витрат на використання, грн.	Дисконтована сума доходів від використання, грн.
1	2	3	4	5	6	7	8
2024	123057	15604	1325	16929	0,840336134	14226,05	103409,24
2025	148736	3165	1325	4490	0,706164819	3170,68	105032,13
2026	174415		1325	1325	0,593415814	786,28	103500,62
2027	200094		1325	1325	0,498668751	660,74	99780,63
2028	225773		1325	1325	0,419049371	555,24	94610,03
2029	252808		1325	1325	0,352142329	466,59	89024,40
2030	279843		1325	1325	0,295917923	392,09	82810,56
2031	306878		1325	1325	0,248670524	329,49	76311,51
2032	333913		1325	1325	0,208966827	276,88	69776,74
2033	360948		1325	1325	0,175602375	232,67	63383,33
2034	315311		1325	1325	0,147565021	195,52	46528,87
2035	269674		1325	1325	0,12400422	164,31	33440,71

Закінчення табл. 3.3

1	2	3	4	5	6	7	8
2036	224037		1325	1325	0,10420522 6	138,07	23345,83
2037	178400		1325	1325	0,08756741 7	116,03	15622,03
2038	132763		1325	1325	0,07358606 5	97,50	9769,51
Всього					0,06183702 9	21808,13	1016346,1 4
Різниця							994538,00

Джерело: розробка автора за даними [66,67]

Показник "чистий приведений дохід" може служити не лише для порівняльної оцінки ефективності майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності, але й як критерій доцільності їх реалізації.

Графічний аналіз ефективності комерціалізації прав на використання винаходу може бути проведений за допомогою рис. 3.3. При очевидному перевищенні майбутніх комерційних вигод над витратами, важливо врахувати початковий період створення, реєстрації та набуття прав на об'єкт інтелектуальної власності, який характеризується суттєвими витратами.

Важливо зауважити, що при використанні доходного підходу доцільно враховувати ряд допоміжних показників, таких як індекс доходності, індекс рентабельності, дисконтований період окупності та внутрішня ставка доходності.

Індекс (коефіцієнт) доходності дозволяє співвідносити обсяг інвестиційних витрат з майбутнім чистим грошовим потоком в результаті реалізації майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності.

З огляду на обмеження суми, яку можна інвестувати, часто виникає необхідність в оптимальній комбінації реалізації форм майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності.

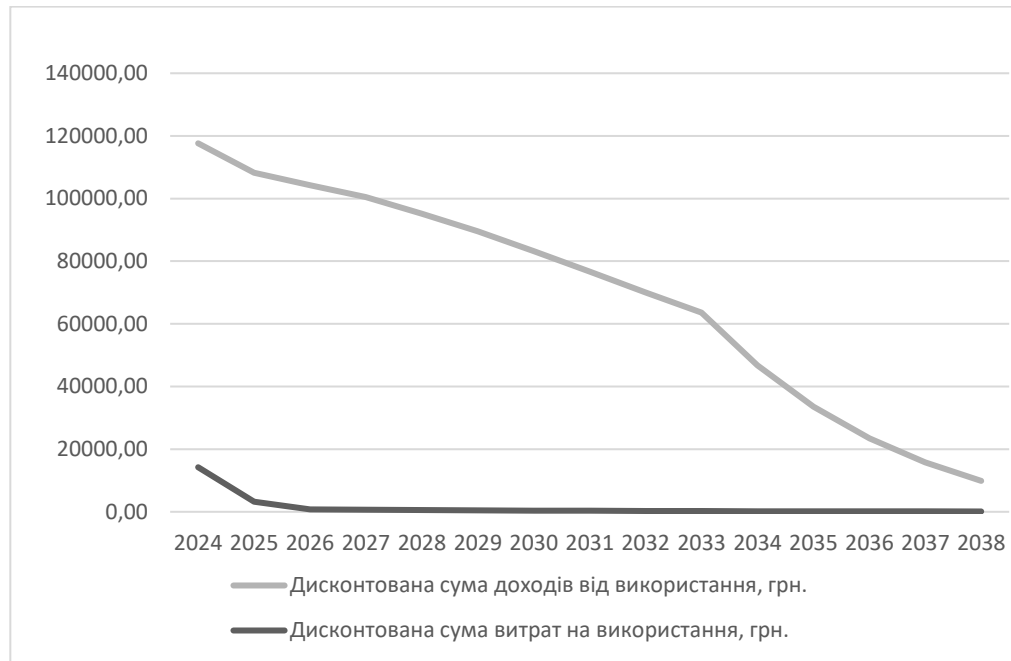

Рис. 3.2. Оцінка ефективності впровадження інноваційного продукту АТ «ПРАВЕКС БАНК»

Джерело: розробка автора за даними [66,67]

Показник "індекс прибутковості" може бути використаний не тільки для порівняльної оцінки, але й як критеріальний при ухваленні інвестиційного рішення щодо можливостей реалізації майнових прав.

Індекс (коефіцієнт) рентабельності, хоча він може грати допоміжну роль, не дозволяє повною мірою оцінити весь зворотний інвестиційний потік щодо реалізації майнових прав і не порівнює показники з урахуванням часового континууму.

Показник "індекс рентабельності" дозволяє визначити чистий грошовий потік, враховуючи інвестиційний прибуток. Також він дозволяє порівнювати рентабельність інвестиційної та операційної діяльності.

Оцінка ефективності удосконаленого механізму оцінки майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності визначається періодом окупності, що враховує час, необхідний для повного відшкодування інвестицій за рахунок чистих грошових надходжень від їх використання.

Ітеративний підхід до визначення періоду окупності враховує вартість грошей у часі, грошові потоки за межами періоду окупності та ризики, що не пов'язані з часом.

Дисконтований період окупності враховує дисконтовану вартість майбутніх грошових надходжень для визначення періоду часу, необхідного для відшкодування інвестицій.

Внутрішня норма прибутковості (ставка доходності) визначає максимальну вартість капіталу для фінансування придбання або створення об'єкта інтелектуальної власності. Порівнюється з мінімальною нормою прибутковості для прийняття інвестиційного рішення.

В загальному підсумку переваги та недоліки впровадження інновацій в діяльність АТ «ПРАВЕКС БАНК» можна представити у вигляді табл. 3.4

Ці показники сприяють узагальненій характеристиці ефективності інвестицій в майнові права на об'єкти інтелектуальної власності, враховуючи різні аспекти та обмеження.

Оскільки банківський сектор постійно розвивається і вимагає постійних удосконалень, були визначені основні напрямки та тенденції, які найбільше впливатимуть на цифровий банкінг у найближчому майбутньому.

Створення цифрових банків: Це фінансові установи, що функціонують без фізичних відділень, дозволяючи клієнтам скористатися послугами через Інтернет.

Прикладом такого цифрового банку є успішний проєкт Monobank від Universal Bank, який здобув популярність серед понад 3 мільйонів українців.

Використання біометричної безпеки: Для забезпечення надійності банківських даних більшість банків впроваджує можливості захисту інформації за допомогою сканерів відбитків пальців, сканування обличчя та інших біометричних методів, які вважаються більш безпечними, ніж звичайні паролі, і доступні на більшості сучасних смартфонів.

Таблиця 3.4

Переваги та недоліки впровадження інновацій в діяльність АТ

«ПРАВЕКС БАНК»

Переваги		Недоліки	
Для клієнтів	Для банків	Для клієнтів	Для банків
Цілодобовий доступ незалежно від місця перебування.	Розширення клієнтської бази	Недоступність у разі технічних неполадок у системі	Висока вартість розробки та підтримки програмного забезпечення
Зручність використання та портативність	Збільшення обсягу операційних доходів	Необхідність отримання відповідних знань	Збільшення рівня операційних ризиків
Вартість обслуговування значно нижча, ніж у відділенні	Посилення конкурентних позицій на ринку банківських послуг	Неможливість доступу у разі відсутності Інтернету або мобільного телефону	У разі збоїв у системі зростає ймовірність репутаційного ризику
Можливість здійснення широкого спектру послуг та постійний контроль рахунків.	Зменшення витрат на утримання персоналу та відділень	Підвищення ризику незаконного отримання персональних даних клієнта сторонніми особами	Збільшення ймовірності шахрайства і вірусних атак
Оперативність проведення транзакцій	Розширення спектру послуг	Недостатній рівень захисту від шахраїв	Залежність від інтернет-провайдерів

Джерело: розробка автора за даними [66,67]

Безкарткові транзакції: З огляду на зменшення популярності використання пластикових карток, банки спонукають клієнтів використовувати безконтактні методи оплати через смартфони та послуги Apple Pay та Google Pay.

Співпраця з відомими компаніями: Активна співпраця з корпоративними партнерами в сфері бізнесу стала ефективним механізмом популяризації банків. Шляхом співпраці з відомими брендами (виробниками товарів, одягу, електроніки і т. д.) банки можуть пропонувати своїм клієнтам персональні знижки, бонуси або кешбеки, які легко відстежувати у мобільних додатках.

Дизайн як важливий аспект: З урахуванням активного розвитку цифрових технологій та зростання вимог споживачів, банкам слід зосередитися на дизайні та зручності цифрових банкінгів. Стильний, легкий та мінімалістичний мобільний інтерфейс визначатиме тренди в найближчому майбутньому.

Висновки до розділу 3

1. Підбиваючи підсумки написання третього розділу, важливо відзначити, що в епоху інформатизації та цифровізації суспільства головною тенденцією стає клієнтоорієнтований підхід. Це відображається у застосуванні банками клієнтоцентричної моделі, яка передбачає організацію всіх бізнес-процесів навколо клієнта. Зміна у підході до ведення бізнесу від традиційних методів до інтеграції онлайн технологій свідчить про те, що банки опинилися в середовищі, де їх діяльність неминуче відбивається в інтернет-просторі. В такому контексті, підтримка лояльності клієнтів стає важливою як у фізичному, так і у віртуальному середовищі.

2. Додатково, зростання клієнтоорієнтованості обумовлене постійним зменшенням обсягу традиційних банківських послуг. З цього приводу, банки повинні постійно шукати нові ідеї для відповіді на зростаючі вимоги своїх клієнтів. АТ «ПРАВЕКС БАНК» дотримуючись консервативної політики втрачає

клієнтів на ринку банківських послуг і дозволяє новим, прогресивним банкам відвойовувати власні позиції.

3. Очевидно, що розробка унікального банківського продукту завжди привертає більше клієнтів, якщо цей продукт відповідає їхнім потребам. Вартість банківських послуг не є вирішальним конкурентним перевагою, а зручність, доступність, простота та швидкість надання послуг визначають успіх у сучасному банківському бізнесі.

4. Особливу увагу в розділі було приділено ризикам та низькій ліквідності інноваційних процесів. Запропоновано послідовну систему оцінки нових продуктів і послуг АТ «ПРАВЕКС БАНК». За допомогою доходного підходу проведено оцінку нового банківського продукту, спрогнозовано майбутні чисті грошові потоки від їх використання. Зроблено висновок щодо загальної ефективності та необхідності розвитку новітніх технологій в АТ «ПРАВЕКС БАНК».

ВИСНОВКИ

1. Засновуючись на теоретичних дослідженнях у межах кваліфікаційної роботи, важливо відзначити, що впровадження нових видів банківських продуктів і послуг нерозривно пов'язане з інноваціями у банківській сфері. Розвиток інноваційної теорії нараховує практично два століття, проте досі не існує єдиної точки зору на це питання. Розгляд поняття "інновація" значною мірою залежить від виду та походження нововведення. Якщо на ранніх етапах розвитку теорії інновацій вони мали переважно матеріальний характер, то у постіндустріальній та мережевій економіці класифікація інновацій розширилася, враховуючи нові якості та характеристики цифрової економіки. Роль інновацій у національній економіці та банківській системі складно переоцінити, оскільки від них залежить швидкість, ефективність та якість послуг, що пропонують банки своїм клієнтам.

2. Розвиток цифрових технологій, безперечно, відкриває безліч нових можливостей, але і несе значні ризики, які можна класифікувати як катастрофічні. Ігнорування цього факту та недостатня адаптованість до нових реалей та процесів можуть призвести до втрати конкурентних позицій та переваг на ринку банківських послуг. Бурхливий розвиток ринку банківських послуг та його істотна трансформація в умовах цифровізації породжують питання адаптації класифікації банківських продуктів та послуг до нових умов господарювання.

3. Абстрактність банківських послуг, їх періодичність та невід'ємність процесу надання та споживання ускладнюють процес класифікації. Запитання також виникають через індивідуалізацію попиту, розширення клієнтської бази та збільшення можливостей цифрових технологій, що призводить до відсутності чіткої градації серед банківських установ та суб'єктів господарювання. Таким

чином, у роботі пропонується удосконалена класифікація банківських продуктів і послуг, яка враховує сучасні вимоги цифрової економіки.

4. Результати аналізу, проведеного у другому розділі роботи, свідчать про те, що вимоги зовнішнього динамічного середовища до українських банків постійно зростають. Індивідуалізація попиту на банківські послуги вказує на необхідність швидкого впровадження нових банківських продуктів та послуг. Збільшення загально адміністративних витрат у 2022 році свідчить про додаткові витрати банків на забезпечення організації дистанційного обслуговування за допомогою специфічних методів та методик їх надання.

5. На підставі проаналізованого середовища банківської діяльності вважаємо, що слід виділити наступні напрямки розвитку, враховуючи принципи сталого розвитку банку: оптимізація складу та структури витрат, розширення та урізноманітнення банківських продуктів, покращення якості та конкурентоспроможності асортименту. Підвищення оперативності реакції на зовнішні фактори, адаптація банківських пропозицій до потреб українського ринку. Необхідні інвестиції у підтримку та розвиток репутації банку: зміцнення позитивного іміджу та довіри до банківської установи. Створення комфортних умов обслуговування, поліпшення сервісу та створення зручних умов для клієнтів за належного рівня ціноутворення. Адаптація до передових інформаційних технологій та врахування поточних тенденцій.

6. Аналіз результатів діяльності АТ «ПРАВЕКС БАНК» дозволяє надати рекомендації з докапіталізації банку при розробці стратегії інноваційного зростання. Тактичний план роботи з мінімальними ризиками під впливом деструктивних факторів не дав очікуваний позитивний результат. Банку доведеться визначитись зі стратегією та прийняти рішення про відновлення позицій на ринку та впровадження новітніх технологій чи розпочати процедуру банкрутства.

7. Підбиваючи підсумки написання третього розділу, важливо відзначити, що в епоху інформатизації та цифровізації суспільства головною тенденцією стає клієнтоорієнтований підхід. Це відображається у застосуванні банками клієнтоцентричної моделі, яка передбачає організацію всіх бізнес-процесів навколо клієнта. Зміна у підході до ведення бізнесу від традиційних методів до інтеграції онлайн технологій свідчить про те, що банки опинилися в середовищі, де їх діяльність неминуче відбивається в інтернет-просторі. В такому контексті, підтримка лояльності клієнтів стає важливою як у фізичному, так і у віртуальному середовищі.

8. Додатково, зростання клієнтоорієнтованості обумовлене постійним зменшенням обсягу традиційних банківських послуг. З цього приводу, банки повинні постійно шукати нові ідеї для відповіді на зростаючі вимоги своїх клієнтів. АТ «ПРАВЕКС БАНК» дотримуючись консервативної політики втрачає клієнтів на ринку банківських послуг і дозволяє новим, прогресивним банкам відвойовувати власні позиції.

9. Очевидно, що розробка унікального банківського продукту завжди привертає більше клієнтів, якщо цей продукт відповідає їх потребам. Вартість банківських послуг не є вирішальним конкурентним перевагою, а зручність, доступність, простота та швидкість надання послуг визначають успіх у сучасному банківському бізнесі. При цьому, особливу увагу варто приділити ризикам та низькій ліквідності інноваційних процесів. Запропоновано послідовну систему оцінки нових продуктів і послуг АТ «ПРАВЕКС БАНК». За допомогою доходного підходу проведено оцінку нового банківського продукту, спрогнозовано майбутні чисті грошові потоки від їх використання. Зроблено висновок щодо загальної ефективності та необхідності розвитку новітніх технологій в АТ «ПРАВЕКС БАНК».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Туган-Барановский М.И. Периодические промышленные кризисы. История английских кризисов. Общая теория кризисов. 3-е совершенно перераб. изд. с 18-ю диаграммами в тексте. СПб.: Изд. т-ва О.Н.Поповой, 1914. 466 с.
2. Туган-Барановский М.И. Промышленные кризисы : очерк из социал. истории Англии 2-е изд., перераб. -СПб.: Кн. маг. Попова, 1900. 335 с.: табл., диагр.
3. Шумпетер Й. Теория экономического развития М. : Прогресс, 1982. 456 с.
4. Макаренко І. П., Рогожин О. Г. Світові тенденції розвитку системи інноваційних індикаторів. Математичне моделювання в економіці. 2017. № 1 – 2(8). С. 141 – 158.
5. Рибак О.М., Куц А.В. Оцінка інноваційно – інвестиційної діяльності українських підприємств галузі сільського господарства. Вісник Хмельницького національного університету: зб. наук. праць. – Хмельницький, 2012, №3, Т.1(188), - С. 128 – 133.
6. Твисс Б. Управление научно-техническими нововведениями [сокр. пер. с англ.] ; Авт. Предисл. И науч. Ред. К.Ф.Пузыня. М. : Экономика, 1989., 271 с.
7. Мочерний С.В Економічний енциклопедичний словник / Мочерний С.В., Ларіна Я.С., Устенко О.А., Юрій С.І.: у двох томах / За ред. С.В. Мочерного. Львів: Світ, 2008., Т. 1., 616 с.
8. Фатхутдинов Р. А. Инновационный менеджмент: справ. пос. С.Пб.: Питер,, 2002., 400 с.

9. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення: 11.10.2021).
10. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення: 10.10.2021).
11. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 р. № 93/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 21.10.2021).
12. Цивільний кодекс України : Закон України № 435-IV від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 10.10.2021).
13. Матвійчук Наталія, Теслюк Софія. Основні тенденції розвитку банківських інновацій в Україні. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. РОЗДІЛ III. Фінанси, банківська справа та страхування. №1, 2021 р. С.79 – 87. URL: <file:///D:/Users/Helena/Downloads/649-Article%20Text-946-2-10-20211011.pdf>
14. Іршак О.С., Павлик Я.О. Сутність, види, функції та особливості банківських інновацій. *Економік, фінанси, право*. №5/1, 2017 р. С. 8-11. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/view/ByFileId/653022.pdf>
15. Фімяр С.В. Економічна сутність банківських послуг. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*: Вип. 31: У двох частинах. М-во освіти і науки, молоді та України, Черкас. держ. технол. Ун-т. Черкаси: ЧДТУ, 2012. Ч. I. С. 127—130.
16. Дзюблюк О.В. До питання про суть комерційного банку і специфіку банківського продукту. *Вісник Національного банку України*, 2009, № 6. С. 82 — 90.

17. Олещук М.Г. Впровадження інноваційних ІТ-технологій як напрямок підвищення конкурентоспроможності банків на ринку банківських послуг України. *Науковий вісник ДДМА.*, 2013., № 1, С. 351—358.

18. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1). Подання фінансової звітності. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#Text (дата звернення 15.10.2021)

19. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 (МСБО 18). Дохід. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_025#Text (дата звернення 15.10.2021)

20. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 36 (МСБО 36). Зменшення корисності активів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_047#Text (дата звернення 15.10.2023)

21. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 (МСБО 39). Фінансові інструменти: визнання та оцінка. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_015#n2 (дата звернення 15.10.2021)

22. Бюджетний кодекс України: Закон України від 20.09.2015 № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/ed20150920#Text> (дата звернення: 17.10. 2023).

23. Податковий кодекс України: Закон України №2755-VI від 02.12.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 17.10.2021).

24. Господарський кодекс України: Закон України № 436-IV від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 23.10. 2023).

25. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 № 2017-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Textt> (дата звернення: 17.10. 2023).

26. Про банки і банківську діяльність: Закон України 07.12. 2000, № 2121-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення: 12.10. 2023).
27. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text> (дата звернення: 11.10. 2023).
28. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 року № 2473-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text> (дата звернення: 14.10. 2023).
29. Основные типы организационных структур предприятия – какой выбрать именно вам. URL: <https://practicumgroup.com/blogs/stati/tipy-organizatsionnyh-struktur-predpriyatiya/> (дата звернення: 13.11.2021).
30. Національний банк України. Наглядова статистика URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist> (дата звернення: 15.11. 2023).
31. ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ (ЗВІТ КЕРІВНИЦТВА) АТ «ПРАВЕКС БАНК» АТ «ПРАВЕКС БАНК» За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року Разом зі звітом незалежних аудиторів. URL: <https://www.pravex.com.ua/o-banke/pro-nas/rozkrittuya-informasiyi> (дата звернення: 17.11. 2023).
32. Консолідована фінансова звітність. АТ «ПРАВЕКС БАНК» За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року Разом зі звітом незалежних аудиторів. URL: <https://www.pravex.com.ua/o-banke/pro-nas/rozkrittuya-informasiyi> (дата звернення: 17.11. 2023).
33. Про схвалення Методики розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні: Рішення НБУ № 803-рш. Від 15.12.2017 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr803500-17#Text> (дата звернення: 18.11. 2023)
34. Про затвердження Положення про екстрену підтримку Національним банком України ліквідності банків: Постанова правління НБУ № 411 від

14.12.2016 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0411500-16#Text> (дата звернення: 18.11. 2023)

35. Поширеність стандартів Базель 3. Експертна платформа НБУ. URL: https://expla.bank.gov.ua/expla/news_0016.html (дата звернення: 10.11. 2023)

36. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні Постанова правління НБУ №368від28.08.2001 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text> (дата звернення: 10.11. 2023)

37. Диба Л. М. Шляхи підвищення ефективності роботи банківської системи України в умовах євроінтеграційних процесів. *Економічний вісник університету. Переяслав-Хмельницький*, 2015. № 24/1. С. 118– 123.

38. Смолінська С.Д., Наконечна Ю.С. Інтеграція банківської системи України в умовах світової економіки. *Молодий вчений*. 2018. № 10 (62). С. 390 – 393.

39. Науменкова С. В., Міщенко В. І., Міщенко. С. В. Макроекономічні аспекти оцінювання достатності капіталу банків в Україні. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2017. № 2. С. 4–16.

40. Мельничук Н.Ю. Теоретичні підходи розуміння сутності дефініції «банк» й визначення його ролі в економічній сфері. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Вип. 4. 2015. с. 856 - 860

41. Присяжнюк О.П. Джерела формування та зміцнення ресурсної бази комерційних банків в Україні. *Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України* : зб. наук. праць. 2011. №31ю ГКДЖ реезЖ..цццютигмюпщмюгф.зщкефд.ыщс_пгь.ззкыг.2011_ 31.11_31_27юзва

42. Вовканич А.І. Особливості формування ресурсів комерційних банків *Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту*. 2010. - №2(8). – С. 157-164.

43. Артеменко Д.А. Механизм обеспечения финансовой безопасности банковской деятельности : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.00.10. Ростов-на-Дону, 2016. 172 с.

44. Барановський О.І. Банківська безпека: проблема виміру. Економіка і прогнозування. 2016. № 1. С. 7, 15, 26.

45. Барилюк М.-М.Р Теоретичні аспекти визначення сутності поняття «Фінансова безпека комерційного банку». *ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ* Випуск 15. 2017. URL: http://bses.in.ua/journals/2017/15_2017/38.pdf (дата звернення: 07.10. 2023).

46. Васильчишин О.Б. Фінансова безпека банківської системи України: філософські детермінанти : моногр. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 358 с.

47. Вимоги до ліквідності банків (LCR). НБУ. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/LCR%20_seminar_pr_2020-06-18_19.pdf?v=4 дата звернення: 09.10. 2023).

48. Відомості про остаточних ключових учасників у структурі власності банку станом на 01 січня 2021 року АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "АСВІО БАНК". URL: https://asviobank.ua/tl_files/about/vlasnyky01012021.pdf дата звернення: 07.11. 2023).

49. Глущенко В.В. Економічна безпека фінансових установ: монографія/ В.В. Глущенко, Г.О. Дорошенко, Н.О. Дорошенко. Вид.во ТОВ "Щедра садиба плюс", 2014. 232 с.

50. Голобородько Ю. О. Теоретичні підходи до розкриття сутності та складових фінансової безпеки банківських установ. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2020. Вип. 22.12. 2012. С. 194 – 198.

51. Дмитров С. О. Управління фінансовою безпекою комерційного банку. *Фінансовий простір*. № 2 (6). 2020. С. 11 – 15.

52. Костюченко О. Є., Палатах В. І. Забезпечення фінансової безпеки банківської системи як складова фінансової безпеки держави *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. Випуск 7. Частина 5. – С. 24-27.

53. Краліч В.Р. Фінансовий моніторинг у забезпеченні функціонування системи економічної безпеки банківських установ в Україні: автореф. дис. канд. Екон.наук: 21.04.02 / Краліч В.Р. К., 2020. 21 с.

54. Ліпкан В. А. Теоретико-методологічні засади управління у сфері національної безпеки України: [монографія] / Володимир Анатолійович Ліпкан. К.: Текст, 2005. 350 с.

55. Перекрест М.І., Шелеметьєва Т.В. Загальні підходи до забезпечення фінансової безпеки комерційного банку. Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України : матеріали III міжнар. наук.- практ. конф., м. Кропивницький, 14 квітня 2020 р. Кропивницький, 2020. С. 263–264.

56. Показники банківської системи: Значення економічних нормативів в цілому по системі. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593. (дата звернення: 15.11. 2023)

57. Про затвердження Методики розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Міністерства економіки України від 02.03.2007 р. № 60 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0060665-07>. (дата звернення: 15.11. 2023).

58. Ситник Н.С. , Васьків І.М. Фінансова безпека банків як один зі складників фінансової безпеки держави URL: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:tZMBRRXPUWIJ:financial.1nu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/29-1.pdf+&cd=1&hl=ru&ct=clnk&gl=ua>

59. Ситник Н.С., Самбірська О.Р. Фінансова безпека банку як основа його стійкості. Регіональна економіка та управління. 2019. № 4 (26). С. 100–103.

60. Тарасенко І. О., Москаленко А. А. Проблеми фінансово-економічної безпеки банківських установ в сучасних умовах . *Вісник Київського національного*

університету технологій та дизайну. 2014. - № 6 (81) Серія "Економіка і вища освіта". С. 15-22. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/1411>

61. Фадєєв Д. А. Фінансова безпека банківської діяльності в Україні / Д. А. Фадєєв URL: www.rusnauka.com.

62. Фінансова безпека підприємств і банківських установ : монографія / А. О. Єпіфанов, О. Л. Пластун, В. С. Домбровський та ін. ; за заг. ред. А. О. Єпіфанова. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. 295 с.

63. Андрушків І. П., Надієвець Л. М. Діджиталізація в банківському секторі: світовий та вітчизняний досвід. *Проблеми економіки*. 2018. № 4. С. 195–200. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Рekon_2018_4_24 (дата звернення: 12.10.2022)

64. Шелеметьєва Т.В. Оцінка рівня фінансової безпеки комерційного банку з використанням кількісного методу. *Економіка та підприємництво*, 2020 р., № 6 (117). URL: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2020-6-26>. (дата звернення: 12.10.2023).

65. Діденко С. Кінець монополії держбанків: Україна запроваджує європейську концепцію Open Banking. News.ua. URL: <https://ua.news/ua/konets-monopolyu-gosbankov-ukrayna-vnedryaet-evropejskuyu-kontseptsyyuopen-banking/> (дата звернення: 21.10.2022).

66. Zwetelina Gankova-Ivanova, Olena Rybak, Pavlo Kozachuk FINANCIAL MECHANISMS OF IMPLEMENTATION OF INNOVATIONS IN BANKS «Фінанси, облік та оподаткування: теорія і практика»: тези доп. XIV Міжн. наук.-практ. інтернет-конф. (23 листопада 2023 року, м. Київ). К., НАУ, 2023. С. 96-97

67. Рибак О.М., Гречко Р.В., Козачук П.В., Міненко І. Д. Фінансові механізми впровадження інновацій в людський капітал з метою забезпечення сталого розвитку *Економіка. Фінанси. Право. Щомісячний інформаційно – аналітичний журнал*. Київ. 2023. С.17-27.

Додаток А

Назва банку Акціонерне товариство "ПРАВЕКС БАНК"
Номер банку (МФО) 380838
Код ЄДРПОУ 14360920
Адреса 01021, м. Київ, вул. Кловський узвіз, 9/2
Банківська ліцензія 7 від 18.04.2018 дата запису в Державному реєстрі банків ¹05.08.2021

Перелік операцій ліцензії

- 1 залучення у вклади (депозити) коштів та банківських металів від необмеженого кола юридичних і фізичних осіб
- 2 відкриття та ведення поточних (кореспондентських) рахунків клієнтів, у тому числі у банківських металах, та рахунків умовного зберігання (ескроу)¹
- 3 розміщення залучених у вклади (депозити), у тому числі на поточні рахунки, коштів та банківських металів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик

¹ пункт 2 частини третьої статті 47 Закону України "Про банки і банківську діяльність" із змінами, внесеними згідно із Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах" від 23.03.2017 № 1983-VIII

² відповідно до Закону України від 30.06.2021 № 1587-IX "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо адресного планування організації корпоративного управління в банках та інших питань функціонування банківської системи"

Назва банку Акціонерне товариство "ПРАВЕКС БАНК"
Номер банку (МФО) 380838
Код ЄДРПОУ 14360920
Адреса 01021, м. Київ, вул. Кловський узвіз, 9/2
Банківська ліцензія 7 від 18.04.2018 номер бланка 00220

Перелік операцій ліцензії

- 1 залучення у вклади (депозити) коштів та банківських металів від необмеженого кола юридичних і фізичних осіб
- 2 відкриття та ведення поточних (кореспондентських) рахунків клієнтів, у тому числі у банківських металах, та рахунків умовного зберігання (ескроу)¹
- 3 розміщення залучених у вклади (депозити), у тому числі на поточні рахунки, коштів та банківських металів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик

¹ пункт 2 частини третьої статті 47 Закону України "Про банки і банківську діяльність" із змінами, внесеними згідно із Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах" від 23.03.2017 № 1983-VIII

Назва банку Публічне акціонерне товариство комерційний банк "ПРАВЕКС-БАНК"
Номер банку (МФО) 380838
Код ЄДРПОУ 14360920
Адреса 01021, м. Київ, вул. Кловський узвіз, 9/2
Банківська ліцензія 7 від 10.10.2011 номер бланка 00024

Перелік операцій ліцензії

- 1 залучення у вклади (депозити) коштів та банківських металів від необмеженого кола юридичних і фізичних осіб
- 2 відкриття та ведення поточних (кореспондентських) рахунків клієнтів, у тому числі у банківських металах
- 3 розміщення залучених у вклади (депозити), у тому числі на поточні рахунки, коштів та банківських металів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик

Назва банку Публічне акціонерне товариство комерційний банк "ПРАВЕКС-БАНК"
Номер банку (МФО) 380838
Код ЄДРПОУ 14360920
Адреса 01021, м. Київ, вул. Кловський узвіз, 9/2
Банківська ліцензія 7 від 30.09.2009 номер бланка 00396

Перелік операцій ліцензії

- 1/1 Приймання вкладів (депозитів) від юридичних і фізичних осіб
- 2/1 Відкриття та ведення поточних рахунків клієнтів і банків-кореспондентів, у тому числі переказ грошових коштів з цих рахунків за допомогою платіжних інструментів та зарахування коштів на них
- 3/1 Розміщення залучених коштів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик.
- 1Н Надання гарантій і поручительств та інших зобов'язань від третіх осіб, які передбачають їх виконання у грошовій формі.

Додаток Б

Відомості про остаточних ключових учасників у структурі власності банку станом на 01 січня 2023 року

Акціонерне товариство "ПРАВЕКС БАНК"

01021, м. Київ, вул. Кловський узвіз, 9/2

№ з/п	Прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи або повне найменування юридичної особи	Тип особи	Чи є особа власником істотної участі в банку	Інформація про особу	Участь особи в банку, %			Опис взаємозв'язку особи з банком
					пряма	опосередкована	сукупна	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Інтеза Санпаоло С.п.А. (INTESA SANPAOLO S.p.A.)	ПК	ТАК	Італія, 10121, м. Турин, вул. П'яцца Сан-Карло 156, (Italy, 10121, TORINO, PIAZZA SAN CARLO 156). Реєстраційний номер - 00799960158	100	-	100	Акціонер (контролер) АТ "ПРАВЕКС БАНК".

Голова Правління
(посада уповноваженої банком особи)

27.01.2023
(дата)

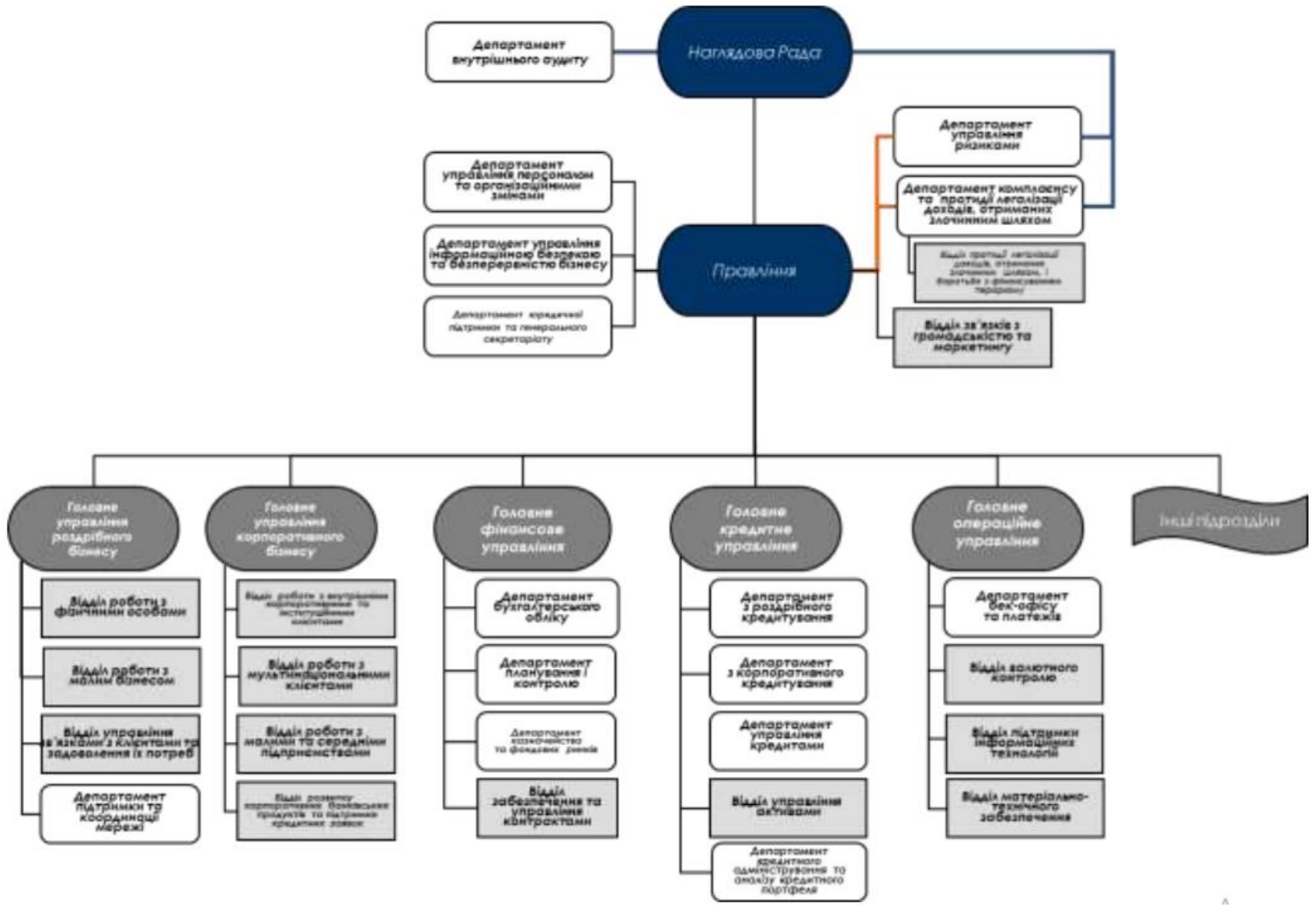
(підпис)

Дмитрієва А.О.
(прізвище та ініціали виконавця)

Бурані С.
(прізвище та ініціали)

+38 (095) 403-22-22
(телефон виконавця)

Додаток В

Додаток Д

 ПРАВЕКС БАНК

Річна фінансова звітність
Звіт про фінансовий стан на 31 грудня 2022 року

(у тисячах гривень)			
Найменування статті	Примітки	31.12.2022	31.12.2021
1	2	3	4
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	2 409 276	937 739
Кредити та аванси банкам	7	132 464	-
Кредити та аванси клієнтам	8	3 694 851	4 768 272
Інвестиції в цінні папери	9	3 344 212	3 185 489
Інвестиційна нерухомість	10	6 831	12 777
Поточні податкові активи		29	29
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	11	155 190	151 398
Основні засоби	11	393 728	318 004
Інші фінансові активи	12	46 341	22 199
Інші нефінансові активи	13	27 060	16 215
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам	10	6 070	-
Загальна сума активів		10 216 052	9 412 122
Власний капітал та зобов'язання			
Зобов'язання			
Кошти клієнтів	14	8 215 775	7 285 788
Похідні фінансові зобов'язання		-	76
Боргові цінні папери, емітовані банком		1	1
Інші залучені кошти	15	449 191	343 999
Забезпечення			
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	16	43 397	9 421
Інше забезпечення	17	114 538	88 585
Загальна сума забезпечень		157 935	98 006
Інші фінансові зобов'язання	18	172 151	125 833
Інші нефінансові зобов'язання	19	88 823	70 569
Відстрочені податкові зобов'язання	28	31 475	9 237
Загальна сума зобов'язань		9 115 351	7 933 509
Власний капітал			
Статутний капітал	20	1 048 726	1 048 726
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		(4 817 972)	(4 402 783)
Емісійний дохід	20	4 600 754	4 600 754
Резерви та інші фонди банку		1 332	1 332
Інші резерви	21	267 861	230 584
Загальна сума власного капіталу		1 100 701	1 478 613
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		10 216 052	9 412 122

Затверджено до випуску та підписано
Голова Правління
АТ «ПРАВЕКС БАНК»

Головний бухгалтер
АТ «ПРАВЕКС БАНК»

ДАТА: 12 квітня 2023 року

 Стефано Бурані

 Г.С. Барановська

Закінчення дод. Д

Річна фінансова звітність
Звіт про фінансовий стан на 31 грудня 2020 року

(у тисячах гривень)			
Найменування статті	Примітки	31.12.2020	31.12.2019
1	2	3	4
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	1,005,572	787,608
Кредити та заборгованість банків	7	282,849	377,325
Кредити та заборгованість клієнтів	8	3,098,315	1,435,797
Інвестиції в цінні папери	9	2,794,875	2,661,675
Інвестиційна нерухомість	10	32,872	19,380
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		542	1,141
Основні засоби та нематеріальні активи	11	371,211	333,497
Активи з права користування	12	46,372	52,828
Інші фінансові активи	13	12,918	26,065
Інші нефінансові активи	14	19,817	28,053
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття	15	-	41,264
Усього активів		7,665,343	5,764,633
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків	16	300,214	214
Кошти клієнтів	17	5,427,926	3,638,304
Боргові цінні папери, емітовані банком	18	1	3,583
Відстрочені податкові зобов'язання	29	5,247	-
Резерви за зобов'язаннями	19	17,874	11,510
Інші фінансові зобов'язання	20	139,590	163,768
Інші нефінансові зобов'язання	21	54,793	52,217
Усього зобов'язань		5,945,645	3,869,596
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	22	1 048 726	1 048 726
Емісійні різниці	22	4 600 754	4 600 754
(Непокритий збиток)		(4 142 030)	(3 966 523)
Резерви та інші фонди банку		1 332	1 332
Резерви переоцінки	23	210 916	210 748
Усього власного капіталу		1 719 698	1 895 037
Усього зобов'язань та власного капіталу		7 665 343	5 764 633

Затверджено до випуску та підписано

Голова Правління
АТ «ПРАВЕКС БАНК»

Головний бухгалтер
АТ «ПРАВЕКС БАНК»

ДАТА: 17 березня 2021 року

Джанлука Корріас

Л.В.Остахова

Додаток К

 ПРАВЕКС БАНК

Річна фінансова звітність

Звіт про прибуток або збиток за 2022 рік

(у тисячах гривень)			
Найменування статті	Примітки	31.12.2022	31.12.2021
1	2	3	4
Процентні доходи, у т.ч.	23	902 462	552 191
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	23	902 462	552 191
Комісійні доходи	24	136 830	173 085
Комісійні витрати	24	(57 903)	(60 203)
Інші доходи	26	12 838	15 242
Процентні витрати	23	(362 395)	(177 930)
Чистий прибуток (збиток) від операцій із іноземною валютою		77 985	38 819
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		(2 298)	(20 904)
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	10	763	(2 639)
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		163	-
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(150)	40
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	25	(294 857)	9 859
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(1 198)	-
Прибуток/(збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		-	(604)
Прибуток/(збиток), що виникає від припинення визнання фінансових зобов'язань, оцінених за амортизованою собівартістю		696	29
Витрати на виплати працівникам		(356 025)	(297 941)
Амортизаційні витрати		(99 590)	(93 120)
Інші адміністративні та операційні витрати	27	(358 758)	(402 173)
Прибуток (збиток) до оподаткування		(401 437)	(266 249)
Доходи від повернення податку (витрати на сплату податку)	28	(13 769)	-
Прибуток (збиток)		(415 206)	(266 249)
Прибуток на акцію			
Базовий прибуток (збиток) на акцію від діяльності, що триває	29	(0,25)	(0,16)

Продовження дод. К

 ПРАВЕКС БАНК

Річна фінансова звітність

Звіт про прибуток або збиток за 2022 рік

Найменування статті	Прирітки	у тисячах гривень	
		31.12.2022	31.12.2021
1	2	3	4
Загальна сума базового прибутку (збитку) на акцію	29	(0,25)	(0,16)

Зтверджено до випуску та підписано

Голова Правління
АТ «ПРАВЕКС БАНК»

Головний бухгалтер
АТ «ПРАВЕКС БАНК»

ДАТА: 12 квітня 2023 року

Продовження дод. К

Звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід за рік, що закінчиться 31.12.2020 року

Найменування статті	Примітки	(у тисячах гривень)	
		31.12.2020	31.12.2019
1	2	3	4
Процентні доходи	25	455 466	545 785
Процентні витрати	25	(153 115)	(151 905)
Чистий процентний дохід		302 351	393 880
Чисте (збільшення)/зменшення резервів під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках	7, 8	(9 300)	19 505
Чисті процентні доходи після створення резерву під знецінення кредитів та заборгованості клієнтів, коштів в інших банках		293 051	413 385
Комісійні доходи	26	150 381	150 276
Комісійні витрати	26	(50 971)	(64 286)
Чистий прибуток від операцій із борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		-	42
Чистий прибуток/(збиток) від операцій із іноземною валютою		(21 876)	22 697
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки іноземної валюти		36 607	(7 572)
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		975	(2 680)
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(2 618)	3
Доходи, які виникають під час первісного визнання фінансових зобов'язань за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		23	-
Чисте (збільшення)/зменшення резервів під знецінення інших фінансових та нефінансових активів	13, 14	123	(542)
Дохід від припинення визнання фінансових активів		-	13 373
Дохід від припинення визнання фінансових зобов'язань		77	19
Чистий (збиток) від збільшення резервів за зобов'язаннями	19	(4 681)	(13 984)
Інші операційні доходи	27	37 835	47 215
Витрати на виплати працівникам		(264 264)	(265 017)
Витрати зносу та амортизація		(56 942)	(111 678)
Амортизація активів з права користування	12	(25 656)	(24 645)
Інші адміністративні та операційні витрати	28	(274 867)	(279 405)
Збиток до оподаткування		(182 803)	(122 799)
Вигода від податку на прибуток	29	-	1 297
Збиток від діяльності, що триває		(182 803)	(121 502)
ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД:			
СТАТТІ, ЩО НЕ БУДУТЬ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК			
Зміни результатів переоцінки основних засобів	23	19 941	8 491
Зміни результатів переоцінки за операціями з акціонерами	23	239	446
Податок на прибуток, пов'язаний із статтями іншого сукупного доходу, що не буде рекласифікований у прибуток чи збиток	23	(6 096)	(448)
СТАТТІ, ЩО БУДУТЬ РЕКЛАСИФІКОВАНІ В ПРИБУТОК ЧИ ЗБИТОК			

Закінчення дод. К

Звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід за рік, що закінчився 31.12.2020 року

Найменування статті	Примітки	(у тисячах гривень)	
		31.12.2020	31.12.2019
1	2	3	4
Зміни результатів переоцінки інвестицій у цінні папери, що визнаються за справедливою вартістю з переоцінкою через інший сукупний дохід	23	(7 469)	4 716
Податок на прибуток, пов'язаний із статтями іншого сукупного доходу, що буде рекласифікований у прибуток чи збиток	23	849	(849)
Інший сукупний дохід після оподаткування		7 464	12 356
Усього сукупного збитку за рік		(175 339)	(109 146)
Збиток, що належить власникам банку		(182 803)	(121 502)
Усього сукупного збитку, що належить власникам банку		(175 339)	(109 146)
Збиток на акцію від діяльності, що триває:			
Чистий збиток на одну просту акцію (в грн.)	30	(0,11)	(0,07)
Скоригований чистий збиток на одну просту акцію (в грн.)	30	(0,11)	(0,07)
Збиток на акцію, що належить власникам банку:			
Чистий збиток на одну просту акцію за рік (в грн.)	30	(0,11)	(0,07)
Скоригований чистий збиток на одну просту акцію за рік (в грн.)	30	(0,11)	(0,07)

Затверджено до випуску та підписано

Голова Правління
АТ «ПРАВЕКС БАНК»

Головний бухгалтер
АТ «ПРАВЕКС БАНК»

Джанлука Корріас

Л.В.Остахова

ДАТА: 17 березня 2021 року